

WESTERN ROMAN

LASO

cijena 150d broj 687

Mat T. Borrow

**ZVALI
SU GA
GROBAR**

Mat T. Borrow

ZVALI SU GA GROBAR

Glavni i odgovorni urednik
MILIVOJ PAŠIČEK

Izdavač: SOUR »Vjesnik« (predsjednik Poslovnog odbora **Vjekoslav Koprivnjak**)
– RO Novinsko-izdavačka djelatnost, n. sol. o. – OOUR Informativno-revijalna izdanja, n. sub. o. (v. d. direktora **Božidar Radman**).

Tisak: RO Štamparska djelatnost SOUR »Vjesnik«, n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o., OOUR TM n. sub. o. i OOUR Tisak revijalnih izdanja, n. sub. o.

Predsjedavajući Savjeta redakcije »Romani i stripovi«: **dr Ivan Krtalić**

Uredivački kolegij: **Ivica Bartolić** (graf. ur.), **Berislav Grabušnik** (graf. ur.), **Marija Jurela** (biblioteke »Super strip« i »Trag«), **Pavle Lugarić** (zamjenik gl. i odg. ur.), **Milivoj Pašiček**, **Ana Župan** (ljubavni roman).

Redakcija: **Sonja Dunduš** (daktilograf), **Ana Hrastović** (novinar), **Zdenka Jočić-Beck** (redaktor), **Pero Kvesić** (novinar), **Igor Mandić** (novinar), **Branka Ožegić** (teh. sur.), **Hrvoje Prčić** (novinar).

Tajništvo: **Sanja Popović** (tajnik), **Biserka Pupavac** (pomoćnik gl. urednika za ekonomske poslove).

Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, tel. (041) 515-555 i 519-555. Telex 21 121 YU VSK.

LASO 687

MAT T. BORROW: ZVALI SU GA GROBAR

Recenzija: **Božo Stančić**

Copyright: **Emil Špiljak**

LASO 687 izlazi 12. 12. 1986.

I

Sredinom ljeta 1883. godine sunčeva užarena lopta neumoljivo je svojim vrelim dahom zapljuskivala gradić San Xavier u Arizoni. Pod toplotnim teretom pritiskajućeg sunca jutarnja je svježina naglo kopnila, a stanovnici gradića nadoše joj privremenu zamjenu jedino pribjegavajući osvježavanju hladnim pivom u jedinom salunu.

Salun je bio vrlo malen, a zvao se »Sjajna potkova«, ali njegova neurednost i prljavština nije opravdavala tako optimistički naziv, a dodaju li se neprivlačnoj atmosferi i lelujavi oblaci duhanskog dima, koje je stvorilo petnaestak gostiju, većim dijelom naslonjenih na točionik, to je samo pojačalo neuglednost jedinog mjesta zabave i okrepe u San Xavieru.

Ljudi u salunu razgovarali su, ako su već morali, jedva čujno, a razlog takvom njihovom ponašanju imao je izvor u prisutnosti jednog stranca među njima, koji je sjedio sâm za stolom u nekom polumračnom paučinastom kutu i doručkovao

pečena jaja sa šunkom, otpijajući pri tom povremeno pivo iz velikog vrča. Iako stranac naizgled nije ni na koga obraćao pažnju, ipak su se salunski gosti nelagodno osjećali, jer je iz njega izbijala neka neobjašnjiva snaga, i te kako pojačana njegovom gotovo crnom odjećom, koja se sastojala od košulje, hlača, kožnatog prsluka i marame oko vrata. Dakako, i čizme su mu bile istovetne crne boje, kao i stetson elegantna obođa, koji je sad stavio na ispuca-lu površinu stola. Naoružan je bio sa dva revolvera, umetnuta u korice od crne kože, koja je još mirisala svježinom, a da mračna pojava nosioca oružja ne bi bila poremećena nijednom drugom bojom, vlasnik se pobrinuo da mu dršci revolvera budu napravljeni od ebanovine.

Ali upečatljivije od njegove odjeće i oružja bilo je njegovo lice, preplanulo lice, uokvireno poput gavranovog krila crnom kosom, koja je bila začašljana unazad i pri tom uredno podšišana, kao i crni mu brk. Ispod

naglašenih, reklo bi se odlučnih obrva, nalazile su se čeličnoplave oči, između kojih je bio smješten skladan nos, koji je pri vrhu bio blago savinut. Na izbrišanu licu usne su mu odavale dojam da je stranac u crnom ličnost koja nikad nije iznevjerila svoja načela.

Premda je bio odjeven u elegantnu i skupocjenu odjeću, ipak njome nije mogao ublažiti neugodan dojam koji je ostavljao na salunske goste samo zato što je pri jelu baratao vlastitim bowie nožem toliko stručno da je u njima izazvao strahopoštovanje i jezu. Naime, shvatili su da se njime vjerojatno služio i u mnogo složenijim situacijama. Dakako, ponekad i izgled, vara...

Upravo kad je muškarac u crnom i u kutu saluna stavio u usta komad šunke i jajeta, nabodenih na vilicu, u salun uđe, uz tresak leptirastih vrata, neki bradati tridesetogodišnjak. Po nisko pripasanom mu revolveru uz desni bok svatko je ispravno mogao zaključiti da je po zanimanju revolveraš. Brzo poput kopca prešao je smeđim, namrgođenim pogledom po licima salunskih gostiju, a kad je ugledao muškarca odjevena u crnu odjeću lice mu se razvuče u zloradi osmijeh, što natjera prisutne ljude da se, sluteći oblake, buru i olovo, odmaknu od točionika i potraže sklonište, kako ne bi bili u putanji kad bude zapraštalo.

U tri žustra koraka naprasiti došljak, držeći ruku na dršku

kolta, približi se stolu za kojim je doručkovao njegov vjerojatni i traženi protivnik. U crno odjeveni muškarac prividno ga i ne udostoji pogledom, ali pažljiviji promatrač mogao je kroz koprenu njegove spokojnosti i nepomičnosti vidjeti sasvim suprotnu sliku. Naime, tijelo mu je bilo napeto kao u crne pantele, kako bi, bude li potrebno, mogao napasti izazivača, točnije rečeno, obraniti se od njega. Bradati došljak je očito bio iznerviran njegovim ravnodušnim, naizgled neustrašivim ponašanjem, te zajapurena lica hitro izvuče revolver iz korica, pa reče:

— Napokon sam te pronašao, i sad će moj pištolj učiniti od mene kralja revolveraša! ... Platit ćeš za sve!

Nož i viljuška nisu prestajali služiti svojoj tradicionalnoj svrsi, prinošenju jela ustima. Muškarac koji je viljušku i nož privodio svrsi samo je malo podigao glavu. Činilo se da su mu oči opasno zasjale, ali u bradu obrastao došljak nije se zanimao za sjaj u očima.

— Našao si me, pa što? — mirno će čovjek u crnom. — Za kraljevanje nisam siguran, a ovo što jedem zbilja ću platiti... samo ne tebi! Tebi bi bilo potrebno što drugo..., ometaš ljude pri jelu.

Tada se bradati osvetilac, koji se želio okruniti krunom ugledna revolveraša, raspalio pa mračnu cijev svoga revolvera uperio u protivnika za stolom i kažiprst mu je gotovo pobijelio

na okidaču. U crno odjeveni muškarac tek je tada stupio u akciju da obrani svoj život. Zналаčki, kao iz katapulte, iz desne ruke poletio mu je bowie nož i pri tom se napadaču zabio do drška u grlo. Krv je silovito šiknula i promatrači su i nehotice kriknuli. Iako je nož djelovao smrtonosno, ipak crni branilac svoga života nije htio ništa prepuštiti slučaju, već je brzo ruke prekrižio preko bokova, jer je jedino tako mogao izvući oba revolvera. I prije nego što je napadačevo tijelo dotaklo drveni pod saluna, pogodila su ga još četiri metka, i to sve u predjelu srca.

U salunu je nastala tišina, iako ne toliko zbog ubojstva, jer njih su se već nagledali, već zbog znalačkoga i neobično brzog baratanja pobjednika hladnim i vatrenim oružjem. Muškarac odjeven u crnu odjeću spretno je nakon pucnjave spremio koltove u korice, a nakon toga ustao od stola. Kad se uspravio, na prestrašene je promatrače djelovao još više zastrašujuće, jer je bio visok, blizu dva metra, širokih ramena i uskih bokova. Prišao je mrtvacu, koji je ležao na podu saluna u lokvi krvi, izvukao mu nož iz grla, obrišao ga o njegovu odjeću i potom ga spremio u korice, koje su mu se nalazile ispod pazuha o remenu. Naposljetku je iz revolvera izbacio četiri ispucale čahure i bubanj napunio novim mecima, držeći se svetoga revolveraškog pravila o punom bubnju u svako doba, kao

osnovnom pravilu »čuvanja zdravlja«.

Sunčevo svjetlo, koje je upadalo u salun kroz davno neoprane prozore, samo je pojačalo atmosferu nelagode, iznenađenja i smrti, kojoj je još više pridonio i barutni dim. Ljudi su bili toliko šokirani maloprijašnjim obračunom da su sad nalikovali na skup mramornih statua. Naprasno stvorena grobna tišina bila je odjedanput prekinuta ulaskom mjesnog šerifa, koji je s obadvije ruke grčevito stezao sačmaricu pa dok su se leptirasta salunska vrata iza njegovih leđa njihala u neujednačenom ritmu amo-tamo, prisutnima je postavio pitanje:

— Tko je ubio ovog muškarca što leži?...

Preplašeni stanovnici San Xaviera pogledima mu pokazase ubojicu. Muškarac u crnoj odjeći zapazi njihove prestrašene poglede, ali ga to uopće ne zbuni, već, naprotiv, on osobno šerifu odgovori na postavljeno pitanje:

— Ja, ali to nije ubojstvo već samoubojstvo, jer je taj čovjek dobro znao da u dvoboju sa mnom uopće nema izgleda da izvuče živu glavu!

Predstavnik zakona na trenutak se zbuni strančevim odgovorom, ali znatiželja, kao i sama dužnost, prisili ga da postavi slijedeće pitanje:

— Pa, da li biste mi mogli reći svoje puno ime... gospodine?... To je izrekao s velikom nelagodom, jer je osjetio da njegov su-

govornik nije običan revolve-
raš.

— Dakako — potvrdno će
tamno odjeveni muškarac, a za-
tim se predstavi: — Irv, Irv Dou-
glas!

Čuvši njegovo ime, ljudi u sa-
lunu problijediše, a zatim netko
od njih zapita:

— Irv Douglas... zvan Gro-
bar!? ...

— Posve točno zaključujete,
gospodo! — reče pobjednik u
maloprijašnjem dvoboju, natak-
ne stetson na glavu, pa zatim
dobaci vlasniku saluna dolar.

— Mister — doda mirno —
doručak ne bi bio toliko loš da
ste ga malo jače posolili. — To-
čitelj je bio iznenađen njego-
vom sarkastičnom hladnokr-
vnošću, pa ovaj put, prvi put u
svojoj karijeri pohlepnog ugo-
stitelja, nije uspio u letu uhvati-
ti dobačeni mu dolar.

— A da li biste pošli sa mnom
u kancelariju? — šerif će nesi-
gurno.

— Ne bih, šerife. Svi su vidjeli
što se dogodilo. Ako imaju sa-
vjesti, a nadam se da će se ta-
kav naći, ispričat će vam sve.
Vani me čeka Tornado... Ima-
mo posla.

— Tornado? — začudio se še-
rif, a i neki ljudi su se pogledali.
No, nakon toga Irv Douglas
gipkim mačjim korakom preko-
rači mrtvaca na podu, zaobiđe
šerifa i prošavši kroz pokretna
salunska vrata, praćen pri tom
zveckanjem svojim mamuza, iz-
ide na trijem, uzjaše svoga ko-
nja i zaputi se prema izlazu iz
grada.

Izišavši iz San Xaviera, Irv
Douglas se zaputio prašnjavom
cestom prema gradu Tucsonu.
Jahao je na snažnome, mladom
mustangu, čija se crna dlaka
presijavala na suncu. Osim po-
krivača, bisaga i lasa na konju
su se, u kožnim, crnim korica-
ma, nalazile dvije sačmarice i
dvije vinčesterke, a bio je nao-
ružan i deringerom, skrivenim
u desnom rukavu košulje.

— Uh, prokleta je vruće! —
protisne Irv Douglas preko su-
hih usana, gledajući pri tome
sunce i osjećajući kako ga prže
njegove vrele bodlje.

Jahač i mustang zaista su
djelovali impresivno, što i nije
bilo neobično, jer ih je među-
sobno povezivala snažna nit
prijateljstva. Naime, u tri godi-
ne, koliko su bili zajedno, nijed-
nom se međusobno nisu iznev-
jerili. Konj je lagano kaskao, jer
ni za jednog nije bio određen
neki cilj, a ni vrijeme im nije ig-
ralo važnu ulogu u životu,
premda je Irv spomenuo šerifu
da ima posla. Posao je, zasad,
bilo tumaranje u dokolici.

— Vrijeme je da se negdje
ulogorimo Tornado — reče
Douglas svome konju, gledajući
pri tom kako na zapadnom ob-
zorju sunce neumoljivo zamire
i pri tom gotovo nezamjetno i
neumitno navlači koprenu no-
ći.

Nije morao dugo tražiti. Ubr-
zo je stotinjak metara dalje od
ceste spazio mjesto pogodno za
logorovanje. Njihovo buduće lo-
gorište bilo je idealno u tom pa-

klenom kraju, jer je ondje žuborio mali izvor, a oko njega je rasla bujna i sočna trava.

Sjahavši, muškarac je smjesta rasedlao konja, koji se potom sâm zaputio k izvoru i napio se njegove bistre i hladne vode te nakon pet minuta stao pasti travu. Za to vrijeme Irv je zapalio vatru, pa se umio izvorskom vodom. Pošto se osvježio, otvorio je jednu konzervu graha, zagrijao je na vatri i pojeo. Nakon toga oprao je konzervu i u njoj si skuhaio kavu. Odmah se dobro osjećao, sit i zadovoljan.

Nad logorištem spustila se noć i nebo se osulo zvijezdama, a nadvio se i sjajan, pun mjesec, koji je svojim hladnim svjetlom dobrano osvjetljavao cjelokupno područje.

U malim je gutljajima Irv ispijao kavu iz konzerve. Kao i obično poslije dobrog obroka, u večernjim satima, vraćao se sjećanju na svojim proteklih osamnaest godina lutanja širom Divljeg zapada, na dan kad je postao glasoviti revolveraš s nadimkom Grobar.

Rodio se prije trideset pet godina u Texasu, na farmi svojih roditelja, a koja se nalazila pet kilometara od grada San Antonija. Otac mu je bio bogati farmer, ali kako je od njega bio stariji šezdeset godina, ostavljao je dojam da mu je djed. Naime, otac mu je bio veliki ženskar, ali se sâm sebi bio zarekao da se neće ženiti sve dok ne upozna istinsku ljubav, koju je zaista i dočekao u pedeset i devetoj godini, kad se oženio.

Supruga mu je bila mlada gotovo četrdeset godina, što uopće nije smetalo njihovoj ljubavi. Dapače, ostavljali su upečatljiv dojam na okolinu kao rijetko idealan par.

Nakon prve godine braka rodio im se Irv, a godinu poslije njega i kći po imenu Susan. Njihova sreća svakim je danom bivala sve veća, pa je obitelj ostala sretna i kad je buknuo secesionistički rat. Čak je još više došla do izražaja, jer su bili sretni što u tom petogodišnjem ratu mogu pomoći unesrećenim ljudima. Irv i njegov otac, iako su bili Južnjaci, željeli su se pridružiti vojsci Unije i pomoći mu da pobijede konfederacioniste, koji su se žestoko borili. No otac je bio prestar, a Irv premlad za krvave bitke i nisu mogli ostvariti svoju želju. Ipak, zahvaljujući pomoći koju su pružali nastradalima u ratu, osjećali su se kao ravnopravni vojnici Sjevera.

I zaista, 1865. godine pokazalo se da su se borili za pravdu, jer je Unija pobijedila i ropstvo je ukinuto. No, iako je rat bio službeno završen, ipak se nekoliko tisuća Južnjaka nije moglo pomiriti s činjenicom da su izgubili rat, te su u skupinama od po deset, dvadeset ljudi nastavili privatni rat, koji nije imao ničega zajedničkog s vojnom etikom već je bio najobičnije i najprljavije razbojništvo.

Kad je završio rat, Irv Douglas bio je napunio sedamnaest godina i već tada je pokazivao veliki talent za slikarstvo. Naj-

češći motiv bila mu je priroda, a slikao ju je tehnikom akvarela. Te iste godine bio se zaručio s prelijepom vršnjakinjom Meksikankom Nitom Alvarez. Doista su se istinski voljeli, a toga su bili svjesni i roditelji, pa iako je ona potjecala iz siromašnog staleža, mladićevi se roditelji nisu usprotivili njihovoj ljubavnoj vezi.

Irv Douglas je vrlo često običavao otići u prirodu i slikati, zadržavajući se ondje i po nekoliko dana. Posljednji put je uživao u prirodi i slikanju dugo i ostao cijeli mjesec. Pri povratku kući bio je dobrano umoran, ali ipak sretan, jer je naslikao mnogo slika, od kojih su neke već bile mala remek-djela. Da bi mogao stići do svoje farme, morao je proći kroz San Antonio. I upravo kad je ujahao u grad, u susret mu je trčao neki pedesetogodišnji muškarac, već potpuno sijede kose. Mladić ga u prvom trenutku nije prepoznao, jer se muškarac u roku od nekoliko dana zastrašujuće postarao. Bio je to, sad je znao, otac njegove zaručnice.

— Irv! Irv! — uzviknuo je muškarac slomljenim glasom ugledavši mladića.

Odjednom su odjeknula dva pucnja, a sjedokosi izmučeni muškarac jeknu bolno, pa se potrbuške sruši u crvenkastu prašinu. Mladić je bio zaprepasten videći kako Nitin otac beživotno leži u prašini i kako mu se dvije krvave mrlje na leđima svakim trenom povećavaju. No, njegov stres nije bio dugog vije-

ka, jer su ga slijedeće sekunde okrnula dva metka i on se nagonski bacio s konja i prije nego što je dotaknuo vruću, brašnastu prašinu glavne ulice, izvukao je revolver iz korica. Sabravši se u sekundi, zapucao je u dvojicu ubojica, koji su se nalazili na nogostupu pred salonom. Oba metka su pogodila smrtonosno i dvojica ubojica odjevena u južnjačke uniforme ispružiše se na nogostupu.

Irv Douglas je bio silno potresen onim što je učinio, no, iako je prvi put u svome tako mladom životu ubio, nije imao vremena očajavati, već je brzo prišao Nitinu ocu i okrenuvši ga na leđa položio njegovu glavu na svoje ruke. Vidjevši da je još živ, uspio ga je, onako zbunjen, zapitati:

— Zašto?!... Zašto su pucali, gospodine Alvarez?

— I... Irv... na tvojoj farmi... nalazi se skupina... razbojnika... Odjeveni su... u uniforme Konfederacije... U... bili su ti... cijelu obitelj... a... i ... Nitu... jer se slučajno ondje našla... — odgovori su smrtno ranjeni muškarac, a zatim mu glava klone u mladićevu naručju.

Od tog trenutka Irvov mozak je stao grozničavo brzo raditi. Položivši tijelo Nitina oca na zemlju, odlučno se uspravio, a zatim se obratio znatiželjnim i prestrašenim žiteljima San Antonija:

— Sahrinite, molim vas, gospodina Alvareza, a i onu dvojicu ubojica! Ja ću platiti sve po-

grebne troškove kad sredim bandu na svojoj farmi!

Rekavši to, skine s jednoga ubijenog bluzu uniforme i udalji se s mjesta gdje je ubijen njegov nesuđeni tast, a stanovnici, iako su bili mnogo stariji od njega, poslušашe ga bez pogovora, jer su shvatili da iz njega više ne govori nezreo mladić već veoma zreo muškarac.

Sljedeći potez Irva Douglasa bio je odlazak u prodavaonicu oružja. Ondje je kupio dvije sačmarice i jedan revolver s koricom, a sa sobom je ponio, zatreba li, i nekoliko štapića dinamita.

Dok je kupovao potrebno oružje, prodavač mu je potanko ispričao što se događalo u posljednjih tjedan dana u San Antoniju i na njegovoj farmi. Najprije su, napomenuo je, na farmi Irva Douglasa razbojnici poubijali sve muškarce, a pošto su svoju pohotu utažili na ženama i njih su ubili. Sad ondje žive i obilno se goste, te daju oduška raskalašenom ponašanju u društvu s plaćenim lakim djevojkama iz grada. Nitin otac, čuvši za to gnusno krvoproliće, naglo je posijedio od bola, ostario je, a njegovu suprugu je od uzbuđenja pogodio srčani udar i istog je dana umrla. Kako je zlosretni rat tek bio završio, San Antonio još nije imao predstavnika zakona, pa iako je grad ima priličan broj stanovnika, nitko se nije usudio suprotstaviti razularenim i na sve pripravnim razbojnicima, čiji se broj kretao oko petnaestorice

ljudi. Banditi su saznali da Irvov otac ima sina, pa su znali da bi se mladić mogao osvetiti i naredili su svojim ljudima da ga bez opomene ustrijele ako ga spaze. Jest, spazili su ga, ali sad leže ovdje u prašini. To je samo dio osvete.

Naoružavši se, mladić je iz grada izjahao galopom željan osvete, s bolom u duši. Dobro je znao da tako mnogobrojne okorjele bandite može pobijediti samo ako ih iznenadi, ako naglo upadne u farmu i u prvom naletu uspije onesposobiti veći broj razbojnika. Stoga je odjednom uniformu mrtvog Južnjaka i pojahao njegova konja.

Otac Irvov bio je vrstan strijelac i kolekcionar vatrenog oružja, no Irv je oca uvelike u tom streljačkom umijeću nadmašio, iako je u isto vrijeme duboko mrzio i prezirao oružje, noseći ga samo kad bi odlazio u prirodu radi slikanja. Neka se nađe, ako ustreba. Kraj je još bio nemiran, revolver u koricama donosio je mirniji san.

Nakon pola sata galopiranja ugledao je svoju farmu. Bila je to poveća farma, podignuta dugogodišnjim mukotrpnim radom, ograđena visokim bijelo oličenim zidom, uz koji su mjestimično rasli raznovrsni kaktusi. Unutar zida nalazila se velika, bijela jednokatnica, zatim mala kapelica i ambari. Vidjevši svoj pust i gotovo uništen dom, osjetio je želju da zaplače, ali suspregne se, jer je shvatio da nije vrijeme za slabosti dok se ne osveti onima koji su uni-

štiti njegov dom i veći dio njegova dosadašnjeg i budućeg života.

Vratnice na ulazu u farmu bile su širom otvorene, ali uz njih Irv opazi šestoricu naoružanih razbonika. Ne smanjujući tempo galopa, izvadi is bisaga šest štapića dinamita, koje je prethodno svezao uzicom, pa zapali stijenj. Banditi nisu obratili pažnju na Irva, jer su po njegovoj odjeći i konju zaključili da je on jedan od njihovih ljudi koje su poslali u grad s ubilačkim planovima. No, kasno su shvatili svoju zabludu, jer je trenutak poslije među njih pao svežanj dinamita, koji je ubrzo uz zaglušujući prasak eksplodirao i raznio ih.

Irv Douglas nije oklijevao ni časka i nije čekao da se slegne prašina od eksplozije, već je još jače mamuznuo konja u slabine i poput vihora uletio u dvorište, gdje je zatekao preostale iznenađene i preneražene bandite kako sjede za velikim stolom pod trijemom kuće i goste se bogatim jelovnikom, grleći se pri tom s oskudno odjevenim djevojkama sumnjiva morala.

Nije bio džentlmen da bi dopustio ubojicama i pljačkašima da se povrate od iznenađenja već je objema rukama izvukao iz kožnih navlaka sačmaricu i ona je gotovo istog trena zagrmjela i osula ubojito olovo bez najave, usmrtivši veći broj ološa i njihovih ljubavnica, a još više prenerazivši ostale koje nije dohvatilo smrtonosno osvetničko olovo. Zgrabio je drugu sač-

maricu i ispraznio je na bandite.

Preživjeli banditi mašišu se za oružje i zapucače na razjarenog napadača. Ostala su trojica. Nekoliko metaka okrzne mladića, a jedan smrtno pogodi njegova konja, koji zarije glavom po zemlji i pri tom zbaci sa sedla svog jahača. Irv Douglas se ipak spretno dočeka na noge, izvukao revolvere iz korica i zasuo razbojnike brzom vatrom. Dva razbojnika su jedan za drugim postali pokojnici. Onaj koji je izmakao zasad, uzvratio mu je olovom, ali od zaprepaštenja ga je samo dva-tri puta neznatno okrznuo, opekao olovom.

Sve se odigravalo upravo nevjerojatno brzo, potvrđujući vjerovanje da je osveta u stanju nadmašiti sposobnosti koje su urodene u čovjeku i da osvetnici, vođeni pravednim gnjevom i bolom zbog gubitka i nepravde, mogu izvesti i vrlo teške i opasne podvige. Irv, dakako, u onih nekoliko presudnih trenutaka i nije bio svjestan svoje snage, tjerao ga je samo očajnički nagon za osvetom roditelja, sestre i voljene djevojke.

Oko podneva je obračun bio završen. Zavjesa barutnog dima polako se raspršivala iznad ubijenih kraj stolova, gdje je još bilo obilje nepojedene hrane.

Shrvan unutrašnjim bolom i lakšim ranama od olova Irv Douglas se sruši na koljena, pa zajeca. Pošto se isplakao, zaputio se do grobova voljenih, koji su se nalazili izvan farme. On-

dje se zadržao jedan sat, prisjećujući se lijepih godina koje je preživio s njima. Onda je, ušavši u kuću, povezao svoje sitne rane.

Oprostivši se nijemo s roditeljima, sestrom i zaručnicom Nitom, najprije se okupao, a zatim je odjenu crnu odjeću. U kući je pronašao oko trideset tisuća dolara, pa ih je uzeo sa sobom. U štali je pronašao lijepoga, crnog pastuha, i osedlavši ga, uzjahao ga je i zauvijek otišao s farme. U San Antoniju je obavio još nekoliko stinih poslova, a zatim je odjahao u nepoznatom smjeru, a na putu ga je neumitno i stalno pratio nadimak Grobar.

U toku osamnaestogodišnjeg lutanja širom Divljeg zapada njegovo ime, odnosno nadimak, postalo je gotovo legendarno. Kružilo je mnogo izmišljenih priča o njemu. Glasine su besmisleno spominjale da je za njegovu nepobjedivost zaslužna činjenica što su mu roditelji pri rođenju umjesto dude poklonili revolver.

Naravno, mnoštvo revolveraša pokušalo mu je u izravnom dvoboju preoteti primat najvećeg revolveraša, bezuspješno. Mnoge ovako nadobudne i nagle je ubio, a da ni sam nije znao koliko ih je otpravio pod zemlju. Kad bi ga upitali zašto svoje pobjede ne urezuje u drške revolvera, on bi im vrlo jednostavno odgovorio:

— Zato što prije svega za sve nitkove koji su dobili svoje ne bi bilo mjesto na njima, a i zbog

toga što bih im time zapravo učinio preveliku čast!

Svakim danom je uviđao da život ima sve manje smisla, pogotovo ovakav, ali stalno prisutna mržnja u njemu spram ubojicama, pljačkašima i silovateljima bila je mnogo jača od želje da se pridruži voljenima u grobu. I zato je prema prijestupnicima bio djelotvoran poput otrova za štakore. Dosad je mogao imati hrpu dolara da je htio uzimati raspisane nagrade za ubijene bandite. No, novac ga nije zanimao, dijelio ga je siroćinji, kao i novce dobivene na kartama. Zbog te njegove osobine ljudi su ga voljeli podjednako kao što su ga razbojnici mrzili. Stoga ga ni šerif toga jutra u San Xavieru nije uhapsio i nije ga spriječio da ode, jer je dobro znao da njegovo ime i nadimak predstavljaju zapravo sinonim za pravdu. Iako je bio plemenit čak i u ulozi ubojitog osvetnika, uza sva nastojanja ipak se nikako nije mogao riješiti ne baš lijepog nadimka Grobar.

Dakako, za vrijeme svoga lutanja upoznao je priličan broj djevojaka i žena, koje su mu se otvoreno nudile, što i nije bilo neobično jer je zaista bio vrlo ugodne vanjštine, ali, iako je u dubini duše čeznuo za tim da osnuje obitelj, ipak je nastavljao lutanjem, jer mu nijedna ljepotica nije mogla u srcu zapaliti vatru onakve strastvene ljubavi kakvu je doživio s nikad neprežaljenom Nitom.

— Oh, prošlosti, zašto si se toliko duboko usjekla u mene? —

poluglasno će već umorni Irv Douglas oko dva sata po ponoći nakon dugoga i dubokog razmišljanja o mučnim, nemirnim prohujalim godinama, koje su ostavile traga na njemu. Otpivši posljednji gutljaj kave, pošao je na spavanje.

II

U sâm cik zore Irv Douglas se bio probudio, iako je spavao je-dva tri sata. Bez obzira na to u koje bi doba pošao spavati, po običaju bi uvijek ustajao u isto vrijeme. Izgledao je sasvim čilo. Već izvježbanim pokretima osedlao je konja i potom ga uzjahao.

Sunce je i toga jutra rano počelo paliti i svijetloplavo nebo bilo je posve vedro. Na putu prema Tucsonu susreo je samo putničko-poštansku kočiju i dva usamljena jahača.

Oko podneva je, oko četiri kilometra od Tucsona, ugledao mali ranč, koji je odmah privukao njegovu pažnju iako je bio prilično zapušten.

— Izgleda mi da je to pravi raj na zemlji?! — promrmljao je začuđeno, promatrajući posjed.

Ranč se smjestio u maloj dolini, a bio je okružen brežuljcima. U samom središtu posjeda nalazilo se malo jezero, s izvorom na jednom kraju, a na drugom kraju poniralo je u zemlju. Na ranču se nalazilo stado goveda od oko dvije stotine grla, pasući visoku i sočnu travu. Mala, trošna kuća nalazila se okružena borovom šumom, a uz nju je bio smješten i ambar.

To je bilo ono što je oduvijek želio. Zaželio je da to pogleda izbliza.

Podbode konja mamuzama i uđe na ranč bez muke, jer vratnica uopće nije bilo, a i ograda trošnih stupova samo je mjestimično okruživala posjed. Zašavši na ovo privatno zemljište, zapazio je u travi srušenu tablu, na čijoj je ispucaloj trošnoj površini crnim izbijedjelim slovima, opazio naziv ranča: »Zeleni raj«. Raj, pa u ovakvom stanju! Osmjehnuo se na to. Kolni put do kuće bio je gotovo potpuno zarastao u travu i korov.

— Čini se da nema nikoga kod kuće... promrmlja ugledavši poveći lokot na ulaznim vratima kuće. — No, nije važno, ipak ću se barem okupati u jezeru. Nadam se da mi vlasnik, ako se prijevremeno vrati, neće zamjeriti što uživam u blagodatima njegova ranča...?

Laganim kasom potjerao je mustanga niz blagu padinu do jezera, sjahao, skinuo svu odjeću sa sebe i utrčao u vodu, preplašivši jato riba.

— Božanstveno! — reče oduševljeno pošto se smočio u bistroj, toploj, plavoj vodi, pa zatim zaplivao po površini vode iskričave od sjaja ljetnog sunca.

U blagodatima jezera uživao je dobrih petnaest minuta, a pošto se posušio na suncu i odjenuo, donio je iznenadnu odluku:

— Dosta je bilo lutanja, Irv Douglas, vrijeme je da se skra-siš na jednom mjestu! Raspitat ću se u Tucsonu kome pripada

ovaj ranč, a nadam se i da će mi poći za rukom da ga kupim! – Reakcija je, dakako, bila posve ljudska. Svakom tumananju dode kraj!

Uzjahao je konja i uputio se prema gradu.

* * *

Nakon dvadeset minuta jahanja Irv Douglas je ugledao grad Tucson, kamo se bio uputio. Bio je to poveći grad smješten u podnožju velikog brda.

– Svratit ću u salun, ondje ću najpodrobnije saznati tko je vlasnik ranča »Zeleni raj« – prozbori Irv sâm za sebe ujahavši u grad.

U glavnoj ulici brujaao je život, te Irv zaključi da je prvi dojam o gradu povoljan. U samom središtu Tucsona ugledao je veliki salun, na čijem je pročelju zlatnim slovima pisalo: »Arizonska kapljica«. Tiho je sjahao s konja, ali nije ga privezao za drvenu motku, jer to nikad i nije morao činiti. Mustang nije nikome osim svome gospodaru dopuštao da mu se približi, a kamoli da ga pojaše. To je bila još jedna sretna okolnost u životnoj vezi čovjek – konj na Divljem zapadu.

Douglasovu markantnu pojavu zapazili su ubrzo građani Tucsona, a znatiželjno i sa simpatijom su ga promatrali i u prostranom salunu, koji je bio veoma luksuzno uređen. Zastao je na pragu dok mu se oči nisu privikle na polutamu koja je vladala unutra. Zatim je prišao točioniku i bacivši dolar na nje-

govu ulašteću površinu naručio piće:

– Pivo!

Točitelj ga šutke posluži, a kad je htio uzeti s ulaštene površine tezge dolar, Irv Douglas ga uhvati za ruku, a onda mu reče:

Zadržite ostatak ako mi odgovorite na jedno pitanje. Vrijedi?

– Da? – pomalo začuđeno izusti debeli, četrdesetogodišnji barmen rumenih obraza, a lice mu poprimi izraz pohlepe što mu se pružila prilika da bez muke zaradi pola dolara.

– Naime – počne muškarac u crnoj odjeći – oko četiri kilometra od grada zapazio sam ranč »Zeleni raj«. Da li biste mi mogli reći gdje bih mogao pronaći njegovog vlasnika, jer bih želio kupiti taj prekrasan posjed?

Čuvši postavljeno mu pitanje, točitelj problijedi i lice mu se orosi kapljicama znoja. Žed za lakom zaradom odmah splasne s blijeda lica, pa šapne svom sugovorniku:

– Ne... ne znam... o čemu govorite... mister... ali... poslušajte moj savjet... popijte pivo... a zatim nestanite iz grada... jer biste se zbog svoje... nepreporučljive znatiželje... mogli razboljeti... od... od... smrtonosne... olovne... bolesti!

Irv Douglas pusti ruku prestrašenog točitelja, te se kimnuvši glavom naizgled složi s njim, a onda mu i reče:

– U redu, shvatio sam, no ipak zadržite napojnicu.

Rekavši to, nalaktio se na točionik, uzeo vrč piva, otpio dug gutljaj, pa pošto je nadlanicom obrisao pjenu s brkova stao je promatrati ljude oko sebe.

U salunu je bilo oko dvadesetak gostiju, koji su se, iz njemu neznanog razloga, veselili suštežljivo, kao u nekom grču, kao da su nečim zastrašeni, pomisli Irv nakon pomnog promatranja.

»Sve mi se čini da netko provodi teror u Tucsonu, a to mi se uopće ne sviđa, kao ni bilo kakvo nasilje. Moram po svaku cijenu saznati što se to u gradu zbiva«, razmišljao je došljak suspregnuvši bijes u sebi, bijes koji ga je vodio stazama borbe za pravdu, a protiv svih koji su tlačili i bezrazložno ubijali.

U kutu saluna ugledao je nekoga postarijeg pijanca kako sjedi za okruglim stolom i sjetno i žudno zuri u praznu čašicu pred sobom. Lice mu je bilo najmanje tjedan dana neobrijano, a i podbuhlo od prekomjernog uživanja alkohola. Hm, pa od njega bih mogao saznati tko je vlasnik ranča »Zeleni raj« i što se to zbiva u gradu, pomisli muškarac zvan Grobar, gledajući pijanca.

— Jedan dvostruki viski, gospodine! — naruči on piće, koje odmah plati, a kad ga je točitelj poslužio, uzeo je čašicu alkohola i zaputio se k stolu sjetnog pijanca. — Slobodno? — upita ga, a zatim i ne čekajući odgovor sjedne nasuprot odrpanom alkoholičaru i pruživši mu viski, nastavi: — Evo, danas mi je rođendan, pa bi mi bilo drago

da sa mnom popijete piće, gospodine...?

— H... hvala... — oduševljeno će pijanac, ne vjerujući svojim od alkohola zamućenim očima da ga je snašla tako velika sreća, te objema rukama, grčevito uhvati čašicu i drhtavom je kretnjom prinese ustima. Prije nego što je ispio njen sadržaj u crno odjeveni sugovornik postavi mu pitanje:

— Zanima me ranč »Zeleni raj«!

Preneraženi pijanac ispusti iz ruku čašu viskija, i ona se razbije, jer je udarila o površinu stola, a već sljedećeg trena posve otriježnjen je ustao od stola i bez riječi izišao iz saluna. Salunski gosti glasno se nasmiješe reakciji poznatoga gradskog pijanca, iako nisu znali uzrok njegovu ponašanju, a zatim se opet vratiše svom piću i časkanju.

»Znači, tako stoje stvari! Nešto se krupno događa u Tucsonu, a, po svemu sudeći, jedan od razloga tome stanju je i ranč »Zeleni raj«. Slutim da ću se morati umiješati u ovdašnje nevolje stanovnika Tucsona, i to iz dva razloga: prvi je što moram uništiti toga gradskog despota, a drugi je što se žarko želim ovdje nastaniti, dakako, samo ako mogu kupiti ranč »Zeleni raj«, jer previše mi je dragocjena spoznaja da sam napokon pripravan vratiti se u normalan život. Zato namjeravam poduzeti sve da to i ostvarim«, razmišljao je ljutiti budući stanovnik grada Tucsona.

Ustao je žustro sa stolice i gipkim se korakom zaputio k točioniku, pa kad se ledima naslonio na nj, zaplješće nekoliko puta snažno dlanovima, skrenuvši na sebe pažnju svih prisutnih u salunu.

— Gospodo, da li mi netko od vas može reći tko je vlasnik ranča »Zeleni raj«. Htio bih ga kupiti, jer mi se neizmjereno sviđa, kao i vaš prelijepi grad, no?...

Douglasove riječi odjeknuše nelagodno u salunu i ondje već sljedećeg trenutka zavlada nepišiva tišina. Svi osim Irva prestrašeno i posramljeno poniknuše pogledom.

— Dakle? — obrati im se iznova Irv.

— Stranče! — javi se netko da udovolji došljakovoj znatiželji. Irv Douglas pogleda prema nepoznatom glasu. Grobarev sugovornik nalazio se na drvenom nogostupu, držeći u ruci vinčesterke. Hrapavim glasom mu je zaprijetio:

— Postavljaš vrlo nezgodna pitanja kao došljak, pa ako ne želiš da ti pošaljem metak među oči, savjetujem ti da se što prije izgubiš iz grada. Jasno?!

Irva Douglasa ne zastraši sugovornikova prijetnja, ali postupi diplomatski, jer nije htio među svojim budućim sugrađanima steći glas ubojice, pa odgovori muškarcu s puškom.

— U redu, idem...

Rekavši to, zaputi se hladnokrvno iz saluna i ne ogledavši se, svjestan da se izlaže velikom riziku, jer je vjerovao da bi mu

muškarac s puškom na drvenoj galeriji vrlo lako mogao nesvjesno, mučki pucati u leđa a da pri tom zacijelo ne bi odgovarao pred zakonom. Čijim zakonom, uostalom?

Revolveraš Grobar nije odmakao ni deset koraka iz saluna kad je muškarac s puškom izišao za njim i nastavio ga pratiti u stopu. Irv se ogledao. Njegov je pratilac zaista djelovao opasno. Iako je bio nizak rastom, ipak je podmukli izraz njegova lica odavao da je spreman na svako zlodjelo, po naredbi svoga gazde, ako bi mu se netko suprotstavio. Bez obzira na to što je bio nešto mlađi od trideset godina, ipak je djelovao znatno starije, a tom dojmu je i te kako pridonijela njegova dobrobrano prosijeda kosa. Osim puške bio je naoružan i revolverom.

Irv je svoga pratioca promatrao povremeno krajičkom oka, a zapazio je i kako se stanovnici sklanjaju s ulice, jer su predosjetili da bi između ove dvojice, pratioca i praćenog, moglo doći do iznenadnog i opasnog oružanog obračuna. Douglas se bio u salunu poslužio lukavstvom, naime, uvidio je da bi svoga protivnika s puškom ondje vrlo teško mogao pobijediti, jer se nalazio na nišanu njegove vinčesterke, a ujedno se bojao i za živote salunskih gostiju. No, zato je sad na ulici imao sve uvjete da mu se ravnopravno suprotstavi i da ga se riješi, iako je bio svjestan da će ovog pratioca ubrzo smijeniti drugi, isto tako opasan.

Nije se zaputio prema svom konju, to jest, nije htio poslušati prijeteći savjet svoga pratioca, već je bio prešao na drugu stranu ulice, gdje se nalazio otmjeni hotel. Naumio je ostati u gradu, jer nije mogao ni želio iznevjeriti svoja osamnaestogodišnja već ustaljena načela. A osim toga, namjeravao se suprotstaviti svome naoružanom pratiocu, dakako, ako mu se pruži povoda za oružanu akciju, u što nije sumnjao, jer on je vjerojatno jedan od desetak ili tko zna koliko zločinaca svoga obijesnoga gazde, koji je ujedno i neslužbeni vladar grada, u kojem gazduje na svoj način i svojim ljudima, beskrupuloznim kao i on.

Popevši se na nogostup pred hotelom, nije ušao u nj, već se nedaleko od njega zaputio u prodavaonicu mješovite robe. Dakako, njegov podmukli i naoružani pratilac pomno ga je držao na oku s druge strane ulice. Prije nego što je ušao u prodavaonicu, zapazio je kraj ulaznih vrata nadmenoga, crvenokosog muškarca, naslonjena na dovratak i naoružana nisko pripasanim revolverom uz desni bok. »Vjerojatno je ovaj revolveraš ortak moga pratioca, a vjerujem čak da ću se, kad izađem iz prodavaonice, uz pomoć razmjene nekoliko metaka, pomnije upoznati s tom dvojicom«, razmišljao je Grobar s dobranom dozom gorčine i humora.

Ušao je u prodavaonicu jer je naumio kupiti havanske cigare. U dućanu, prenatrpanom raznovrsnom robom, nalazilo se

desetak kupaca različite dobi, koji su živo raspravljali s trgovcima kupujući raznovrsne kućanske potrepštine.

Odjednom među brbljavom gomilom Irv spazi lijepu, dvadesetogodišnju, plavokosu djevojku, koja je bila sva znojna u licu, što i nije bilo čudno jer je nosila tešku vreću krumpira. U njemu istog trenutka bukne ljutina, jer se nitko od prodavača ili muških kupaca nije udostojio priskočiti u pomoć djevojci. Zato joj se on uslužno obrati.

— Gospođice, dopustite. Nije taj teret za nježnu djevojku.

Rekavši to, prihvati joj iz ruku vreću krumpira, premda se djevojka nećkala.

— Ma... hvala... ali niste trebali... mogu i moram sama...

— reče djevojka zamuckujući od zbunjenosti, pa pri tom je i malo pocrvenjela u licu. — Naviknuta sam ja, gospodine, i na teške terete, i radne i životne... jer sam se već... naučila... raditi i podnostiti... tako teške poslove...

— Možda, ali ja ne mogu ipak stajati skrštenih ruku i gledati kako se mučite, jer to je pretežno muški posao, zar ne? — odgovori joj on smješeći se, nakon čega mu se i ona zahvalno osmijehne, naglasivši time još više svoju ljepotu.

Gledali su se trenutak-dva ravno u oči. Ona u nedoumici, on s vrećom krumpira, i pri tom osjetiše neku prirodnu obostranu privlačnost. On je zamišljao kako je ona nježna i ljupka, ona je pak smatrala da je pristojan kavalir, jak i muževan.

— Dakle... — prvi progovori Irv Douglas, ali još zbog njene uzdrman — kamo da vam odnesem ovih pedesetak kilograma krumpira... gospodice?...

— Pa... pa do zaprežnih kola, kad već želite tako uporno... ona se nalaze pred prodavaonicom — odgovori mu djevojka zbunjeno, netremice ga promatrajući, rumeneći pri tom blago po licu od uzbuđenja, jer je bila iznenađena kavalirštinom, njegovim privlačnim licem i nastupom.

Izašli su iz prodavaonice osmijehujući se jedno drugom. Upravo kad je Irv Douglas namjeravao ubaciti vreću krumpira u mala zaprežna kola, začuje iza leđa prijeteci glas:

— Stoj, mister, ni koraka dalje, jer ću ti izbušiti rupu u leđima!

Prijetnja naoružanog muškarca zvučila je ozbiljno, pa se djevojka i muškarac ukopaše u mjestu, a onda se polako okrenuše i ugledaše pred sobom crvenokosog muškarca, kojeg je Grobar bio zapazio pri ulasku u prodavaonicu. Držao je Irva na nišanu svoga revolvera, a djevojka je vidljivo problijedila i drhturila.

— Što bi to trebalo značiti, dječace? — upita ga naizgled spokojno, naivno i hladnokrvno Douglas, ali je u njemu zapravo bijes divljao. Mogao je pretpostavljati zašto ga je dvadesetogodišnji mladić držao na nišanu revolvera, jer je njegov maloprijašnji pratilac na suprotnoj strani ulice pomno promatrao

njihov verbalni duel i pri tom se cinički osmijehivao, dakako, stežući pri tom rukama vinčesterku.

— Dječak!?!... Ja, dječak!?!... Još jednom nešto takvog izvali i napunit ću te sa svih šest metaka! — prosiktao je ljutiti crvenokosi revolveraš, a pri tom mu se od uzrujanosti vidljivo tresao revolver u ruci. S obzirom na brze odluke uzrujanih revolveraša, postojala je velika vjerojatnost da bi ovaj svoju prijetnju mogao lako i bez grižnje savjesti provesti u djelo.

— Kao što vidim, na prsima ne nosiš zvijezdu, pa ne mogu shvatiti zašto si uperio revolver u mene, ha? — procijedi Irv polako i što ravnodušnije novo pitanje, praveći se pri tom naivan, a ipak pomno svojim čeličnoplavim očima prateći svaku protivnikovu kretnju.

— Točno, mister — reče podsmješljivo nasilnik, a zatim nastavi: — Iako nisam službeno predstavnik zakona u gradu, ipak imam tu moć i bez zvijezde, a dao mi ju je moj gazda, Floyd Griffin. Prema tome... budite bez brige za zakon. Mislim da je dosta priče. Brzo spusti tu vreću krumpira na zemlju i za nekoliko sekundi nestani iz Tucsona! Ovdje ti nije mjesto! »Znači, to je prava slika tako ugodnog, a tako potlačenog Tucsona, a to mi se dosad uopće ne sviđa, jer osjećam da će biti potrebno proliti mnogo krvi kako bi se u grad mogao vratiti mir, zadovoljstvo i spokoj« — mislio je Irv. »Nešto mi govori

da je i moja lijepa znanica uzrok zla u ovom gradu, a zbog čega, vjerujem da ću ubrzo saznati. Dakako, to će mi poći za rukom tek kad sredim ovu dvojicu plaćenika Floyda Griffina. Moram brzo smisliti kako da se izbacim iz ove opasne kaše a da pri tom ne ugrozim život djevojke ili nekoga građanina, razmišljao je grozničavo u crno odjeveni Irv držeći prebačenu vreću krumpira na leđima.

— No, što si se ukočio?! Ako me odmah ne poslušáš, napravít ću ti propuh u glavi! — vikne goropadno nasilni revolveraš.

— Poslušajte ga, gospodine, jer ja nisam toliko vrijedna da umrete zbog mene. Floyd Griffin je previše moćan da bi mu se netko mogao suprotstaviti! — uplašeno će plavokosa djevojka, na što se razbojnik slavo-dobitno osmjehne.

— Dobro, poslušat ću vas, djevojko! — slegnuvši ramenima odvrati Irv Douglas, naoko pomiren sa sudbinom.

— Ha, ha, ha, stranče, napokon si shvatio da gospodin Floyd Griffin ima moć! — reče nadmeno i potcjenjivački naružani mladić, pa zatim nado-da: — Vidim da ti glupost nije popila svu pamet, i to je tvoja sreća, jer bilo bi mi žao da upotrijebim revolver. Upravo sam ga pomno očistio! Ha, ha, ha! Još k tome pred damom!

Rekavši to, približi se svojim žrtvama, što Irv i te kako povoljno iskoristi. Munjevito je reagirao, zamahnuo vrećom krumpira i snažno njome tre-

snuo crvenokosog revolveraša, koga je siloviti udarac odbacio s nogostupa u zaprežna kola, gdje je, lupivši glavom o kola, smjesta izgubio svijest.

No, Irv se nije zaustavio na tome, jer je znao da je onesposobljavanje jednog protivnika samo polovičan uspjeh. Još mu je bio preostao jedan vrlo opasan protivnik. Ljudsko oko je bilo presporo da bi uspjelo pratiti Douglasovo strahovito brzo izvlačenje revolvera lijevom rukom iz desnih korica. Prijatelj onesviještenog revolveraša na drugoj ga je strani ulice upravo bio uzeo na nišan vinčesterke. Gotovo istovremeno odjeknula su dva pucnja, ali ipak je samo jedna olovna kuglica, i to ona iz revolvera, završila u ljudskom mesu, i to smrtnosno. U prašinu se mrtav srušio plaćenik Floyda Griffina, pogođen među oči.

— Oh, bože! — zajeca djevojka, šokirana ubojstvom.

— No, no, djevojko, čemu te suze! Zar za tim nitkovom koji me htio lišiti ovozemaljskog života? — odlučno će Irv Douglas. Djevojka shvati da Irv ima pravo. Ipak, stres ostaje u srcu nakon prizora smrti. A taj prizor, čak reklo bi se smrad smrti, jezivo je prestrašio građane Tucsona. Iako im je bilo drago što se napokon našao netko hrabar i vješt da se suprotstavi plaćenicima Floyda Griffina, ipak su se bojali njegova gnjeva, koji tek dolazi kao odmazda. Polako poput puževa stali su izlaziti iz svojih domova i na du-

go zastrašenim licima sad se opet pojavio blagi osmijeh nade, uz tračak nevjerice.

— K... koja je budala... u... ubila... Griffinova čovjeka?! — tišinu je razbio iznervirani glas šezdeset petogodišnjeg šerifa, koji se iz svoje kancelarije žurno približavao mjestu krvavog obračuna.

— Ja! — odazove se pripravnno i bez straha Irv. — Ali nisam budala, šerife, i, osim toga, ne smatram da se smrt Griffinovog plaćenog revolveraša može okarakterizirati kao ubojstvo!

— Nego!? — začuđeno će i iznenađeno predstavnik zakona.

— Samo kao potrebno dobro djelo! — odgovori mu mirno Douglas.

— Ali... ali... ali... ja sam ovdje nadležan... da... da... provodim red! — zakriješti razgoropađeni šerif.

Grobar se pomno zagleda u starog šerifa, obučena u izgužvanu odjeću, neobrijana dva-tri dana, koji je povrh svega izrazio zaudarao na alkohol, te zaključio da pred sobom ima muškarca čije je vrijeme kao predstavnika zakona prošlo. A, osim toga, djelovao je i zastrašeno, čemu Irv, doduše, shvati razlog, ali se s time nije mogao pomiriti jer je zbog njegovih slabosti ispaštao grad, a mogao je i on. Stoga mu reče:

— Pa zašto ga ne provodite, šerife? Možda ste nekad u Tucsonu i značili nešto, ali sad ovo više nije vaš grad već Griffinov, zar ne? On je zakon, njegov zakon vi provodite.

Predstavnik zakona se bio ukočio i načas iznenadio i zastidio, ali se ipak sabrao i pokušao odlučnije:

— Stranče, morat ću te uhapsiti dok se na sudu ne dokaže tvoja nedužnost.

Irv Douglas je znao da šerif vjeruje da je nedužan, ali utjecaj nasilnoga i beskrupuloznog Floyda Griffina bio je mnogo jači od njegove zvijezde na prljavoj košulji. Morat će se usprotiviti šerifu.

— Samo polako, šerife, pa zar ćete uhapsiti nedužnog čovjeka?

Predstavnik zakona je na trenutak zašutio, a zatim kolebljivo odgovorio sugovorniku:

— Možda... ste... nedužni, stranče, ... ali... ne vjerujem ... da bi netko od svjedoka... imao hrabrosti da to potvrdi... jer previše se boje Griffinove osвете!... Istina je da je grad... znate, nije samo šerif kriv za to... strah...

Grobaru je bilo drago što kukavičluk nije sasvim obuzeo šerifa. Znao je da starac sa zvijezdom na prsima samo prividno ima pravo, da ga ne može za sve kriviti, ali nije želio u zatvor. No, kad je iznova zaustio da se usprotivi nepravednom hapšenju, u tome ga spriječi plavokosa djevojka, kojoj je maloprije pomogao.

— Šerife, Ebene Rosenfield, ja ću posvjedočiti da je stranac nedužan! — reče djevojka odlučno, ne gledajući pri tom predstavnika zakona već Irva Douglasa.

– Ti... Lynn Peters!? – Eben Rosenfield zapita začuđen, na što mu hrabra djevojka potvrdno kimne glavom. – A... ali... jedan svjedok nije dovoljan da spere krivnju sa stranca – zaključujući šerif očito se sve više plašeći naknadnoga Griffinova gnjeva.

– I ja ću svjedočiti u korist stranca! – javi se neki građanin, a zatim se za ovim odvažnim stanovnikom povede još nekoliko stanovnika Tucsona.

– Evo, vidite, šerife, pravda je ipak pobijedila, ili će barem pobijediti. Hvala vam svima, građani! Vjerujte mi, neću zaboraviti vašu hrabrost i dobrotu. Namjeravam se nastaniti u okolini Tucsona, no ako ipak ne pronađem pogodno mjesto za svoj budući dom, neću otići iz grada sve dok ne ukrotim, uz vašu pomoć, vašeg tiranina Floyda Griffina! – odlučno napomene Irv, jer ga je oduševila činjenica da žitelji Tucsona nisu sasvim izgubili dostojanstvo pod stegom moćnoga i egocentričnog nasilnika.

– Pazi, stranče, da ne zažališ zbog svoga hvalisavog jezika! – opomenuo ga je predstavnik zakona. – Da ti nije jezik brži od razuma?

– Ne vjerujem, šerife, jer još mi se nijednom nije dogodilo da iznevjerim svoju riječ, pa ne vidim zašto bi se to dogodilo i u slučaju suprotstavljanju Floyd Griffinu? – odgovori odlučno Douglas. – U tome sam odlučan. Dakako, ako uspijem...

– Vidjet ćemo, stranče, vidjet

ćemo... – nastavio je nepovjerljivo mrmoljiti Eben Rosenfield, ali je uza svu svoju sumnjičavost osjećao sve veću simpatiju prema nepoznatom došljaku. – Uzgred, nisam dobro razumio, kako ti je ime, stranče!?

»Čini se da mozak staroga Ebena Rosenfielda nije sasvim uništen alkoholom, što mi je drago, jer možda ću u doglednoj budućnosti uspjeti da ga podsjetim da mu zvijezda ne služi samo kao ukras i oznaka zanimanja već da pomoću nje mora i može pravedno vladati gradom. Hm, možda je bolje da se predstavim drugim imenom? Ne, neću, jer bez obzira na to kojim se imenom predstavim građani će me prihvatiti ili odbaciti, ovisno o tome u kojem im se svjetlu pokažem kao čovjek«, razmišljao je u nedoumici Irv.

– Irv Douglas! – predstavio se glasno.

– Grobar!? – istog časa kad i šerif prozborilo je nekoliko građana, dakako, vidljivo iznenađeni.

– Oho, crvenokosa ptičica je došla k sebi! – napomene Douglas sarkastično, promijenivši temu razgovora, ugledavši ošamućenog revolveraša kako se pokušava uspraviti na nesigurne noge.

Pomogao mu je da ustane, ali nimalo nježno već ga je, naprotiv, podigao sa zemlje čvrsto ga držeći za dugu kosu. Naravno, razbojnik pri tom bolno jekne.

– Ne jauči, ne vrijedi, nitkove! Dobro si prošao! Gubi se iz

grada, i ako te još jednom uhvatim da se nedolično ponašaš, vjeruj mi, pridružiti ćeš se svome mrtvom drugu! Uzgred, poruči svome pokvarenom gazdi Floyd Griffinu da mu ja, Irv Douglas, zvan Grobar, poručujem neka pripazi kako ubuduće postupa, jer ako nastavi svojim zlodjelima poslat ću ga dva metra pod zemlju. Vrijedi?

Crvenokosi razbojnik šuteći zakima glavom, jer je čuvši njegovo ime bio beskrajno sretan što je u doboju s njim izvukao živu glavu, makar bio i posramljen. Ne pokupivši od straha ni šešir sa zemlje, potrčao je bezglavo prema svome konju, žurno ga uzjahao i ubrzo ga natjerao u galop kao da ga goni stotinu vragova. Kad je utihnuo topot bjegunčeva konja i izgubio se građanima iz vida, Irv Douglas se obrati djevojci:

— Gospođice Lynn Peteres, hvala vam još jednom što ste stali na moju stranu kad me šerif htio uhapsiti, a da bih vam se nekako odužio, dopustite mi da vas otpratim do kuće... bit će vam lakše s tim teretom, a i bogzna koga možete sresti...

— Bit će mi drago, gospodine Irv Douglas — složi se plavokosa djevojka. Činilo se da joj je ugodno Irvovo društvo. — Stanujem izvan grada. Nije daleko... Uzgred, zovite me jednostavno Lynn. Može?

— Može, Lynn, ali samo uz uvjet da i ti mene zoveš imenom, a? — reče zadovoljni Douglas.

— Bit će mi drago, Irv — složi

se potihlo djevojka. I ako nije daleko, ipak... još sam pod dojmom onoga što se dogodilo. Moram se sabrati. No, ne vjerujem da bismo nekoga mogli sresti... s lošim namjerama.

— Pusti ti to, ništa ovdje, uz onakve ljude, nije nemoguće ni slučajno. Ja sam se tek pojavio i već sam imao neprilika. Doznat ću i zbog čega... jednog dana. Premda mi to u eventualnoj zadaći da grad lišim bahatog vlastodršca i nije tako važno. Hm, možda zajedno i uspijemo... mislim, zajedno ti, ja i onih nekoliko građana. — Zastao je, pogledao djevojku, nasmiješio joj se, pa nastavio: — Možda sad imam i dovoljan motiv. Čak i dva...

Gledala ga je upitno, ali on nije objašnjavao.

Gledali su se tako netremice nekoliko trenutaka, osjećajući pri tom, kao i pri prvom susretu u prodavaonici, neku uzajamnu privlačnost. Zatim on u jednom trenutku poticaja negdje iz dubine duše uhvati oko struka djevojku, podigne je sa zemlje i smjesti je poput pera na sjedalo kola. Ona je pocrvenjela, a on se jedva sudržao da je ne poljubi. Onda se smjestio kraj Lynn.

— Dakle... mogli bismo krenuti?

Djevojka mu se osmijehom na licu potvrdno kimne. On se tada sjeti. — Ali još samo trenutak, Lynn, jer sam zaboravio kupiti cigarete!

Brzo se vratio iz prodavaonice, popeo se na kola i sjeo kraj djevojke, preuzeo od nje uzde i

zaputio se kolima iz grada. Prethodno je zviždukom pozvao svoga mustanga te ih je on pratio iza kola.

Gradani su šuteći gledali za njim, a u duši im se radala tiha nada da bi ih Grobar mogao napokon osloboditi nadmenog zločinca Floyda Griffina.

III

Gotovo punih pola sata crvenokosi je revolveraš žestokim galopom tjerao svoga konja iz Tucsona, i nije ga prestao goniti ni kad je ugledao gazdin ranč. Ranč Floyda Griffina zvao se »Pet potkova«, a bio je zaista velik. Ukupno je s crvenokosim revolverašem i gazdom na ranču bilo dvadeset ljudi, koji nisu bili kauboji već bivši kažnjenici, pa je čak vjerojatno među njima bilo i nekadašnjih krupnih prijestupnika zakona.

Utjecaj, odnosno zločinačka sila njihova gazde, omogućavala im je da ondje udišu zrak slobode.

— Gazda, gazda! — stao je vikati crvenokosi revolveraš ujahavši na ranč i kovitlajući u dvorištu crvenkastu prašinu.

Zaustavio se pred velikom zidanom bijelo-crvenom dvokatnicom, i upravo kad je sjahao na kućnim se vratima pojavio gazda Floyd Griffin. Uz njega su stajale dvije vrlo mlade, gotovo posve razgolićene Meksikanke, ljubeći ga i grleći i cerekajući se pijano.

Floyd Griffin je bio visok samo stotinu pedeset centimetara od pete do vrha tjemena. No, ia-

ko je naizgled djelovao smiješno i jadno, taj bi dojam razborit promatrač brzo u sebi zatomio, jer je zločinac zračio izrazitom zloćom. Pepeljasta kosa na dvadeset devetogodišnjoj glavi bila mu je duga do ramena i masna, padala mu je poput rezanaca. Čelo mu je bilo vrlo nisko, obrve čupave, a oči zelene poput smaragda. Između sitnih, ali veoma podmuklih očiju, bio je smješten za tako nisko tijelo i malu glavu izrazito veliki kukasti nos, a ispod njega se kočoperio poduži, svijetlosmeđi raskušteni brk. Kroz redove tih rijetkih dlaka probijali su se veliki, istaknuti žuti i pokvareni zubi, kojih je lice dobivalo izraz kao da se zlobno cereka. Lice mu je bilo neuredno obrijano i na nekoliko mjesta porezano britvom. Odjeven je bio u šarenu, umrljanu, razdrljenu odjeću, a od oružja je nosio samo kolt 45, mlohavo obješen uz desni bok.

— Pa, dobro, hik!... gnjido, hik!... što se toliko... dereš?...

— prodere se ljutito, pijanim glasom i pletući jezikom Floyd Griffin na oznojenoga i prestrašenoga crvenokosog revolveraša. Dakako, nije mu se moglo zamjeriti što se prepao, jer mu je pretpostavljeni bio užasno opake naravi, pa se bojavao kako će reagirati na lošu vijest.

— Ga... gazda... u grad je dojahao poznati revolveraš Irv Douglas... zvan Grobar!... — s velikom mukom je počeo crvenokosi revolveraš, a pošto je sli-
nom navlažio suho grlo, nasta-

vio je: — U... ubio je... Ronnie-
ja, a tebi je ...po...po... poručio
... da se po... ponašaš... u skla-
du sa zakonom, inače ...zavr-
nut će ti ši...ši...šiju!...

— Štooo!?... Što to moje uši
čuju! — uzvikne goropadno i
ljutito Floyd, otriježnivši se pri
tom munjevito i grubo odgurnu
od sebe razgolićene zabavljači-
ce-ljubavnice. Svojom je vikom
izmamio iz kuće desetak znati-
željnika koji su u strahu proma-
trali što će se dogoditi. Izvukao
je iz korica revolver i uperio ga
bijesno i gotovo zaslijepljeno u
svoga podređenog revolveraša.

— Bitango, kako si se usudio
vratiti živ ovamo a da mi nisi
donio Grobarevu glavu?!

— Ali... ali... gazda...
o...o...on je strahovito brz na
revolveru...! — cvilio je prestra-
šeno crvenokosi revolveraš,
znojeći se pri tom obilno, bojeći
se najgoreg.

— Pa, do vraga, bila ste dvo-
jica, zar ne?! — urlikne još
grublje i goropadnije Griffin.

— To...čno...gazda...ali...a-
li... — uplašeni sugovornik nije
mogao od straha smisliti pravi
i najpogodniji odgovor, što se
ubrzo pokazalo kao sudbono-
sno po njegovu kožu.

— Umri! Umri, huljo, jer nisi
zaslužio da služiš mene, mene,
Floyda Griffina! — uzviknuo je
gazda, a zatim je u revolveraša
ispalio svih šest metaka.

Osim dva krika prestrašenih
Floydovih ljubavnica, nitko od
okupljene gomile ništa nije re-
kao. Naime, Griffin je i inače
bio poznato okrutan spram svo-

jih ljudi, no oni se nikad nisu
bunili, jer su znali da su nitko
i ništa, pa su stoga i te kako bili
zadovoljni pod njegovim okri-
ljem. A on je njihovu poslušnost
nagrađivao zdušnom zaštitom
pred zakonom, koji bi ih skratio
za glavu, te šakom dolara i kat-
kad ponekom lakom djevojkom
za zabavu.

— Hajde, što ste se ukočili,
sklonite mi s očiju toga mrtvog
crvenokosog štakora, jer mi
zaudara na nesnosni kukavi-
čluk! — naredio je ubojica gru-
bo svojim ljudima i oni zapovi-
jed bez pogovora izvršiše, a za-
tim se obrati najbližem, suho-
njavom, četrdesetogodišnjem
muškarcu: — Nede, ti si veoma
dobar strijelac s puškom. Spre-
mi se i smjesta kreni u grad da
ustrijeliš onoga Grobara. Slo-
bodno povedi sa sobom i dvoji-
cu pomoćnika, ali ne vraćaj mi
se bez njegove glave, inače ćeš
se provesti kao maloprije tvoj
crvenokosi drug, razumiješ?

Suhonjavi četrdesetogodi-
šnjak potvrdno kimne glavom i
nakon pola sata odjaše s ranča
»Pet potkova«, i u pratnji dvoji-
ce drugova galopom se zaputi
prema Tucsonu.

IV

Irv Douglas i Lynn Peters do-
bar su se dio puta vozili šutke.
Nije se moglo reći da su se sra-
mili, nije se moglo tvrditi da ne-
maju teme za razgovor i načina
da iskažu ono što osjećaju. Na
licu im se jednostavno posve ja-
sno moglo pročitati da ih me-
dusobno spaja velika simpatija.

Muškarac je povremeno pogledavao djevojku, koja mu je uzvraćala isto tako izravnim pogledom. Irv je bio zadivljen njenom ljepotom i držanjem. Lynn Peters je zaista bila prelijepa dvadesetogodišnja djevojka. Plava kosa, boje žita, sezala joj je u mekim valovima do polovice leđa. Lice joj je bilo blago preplanulo od sunca, pa su joj stoga krupne svijetloplave oči još jače isticale ljepotu. Nos joj je bio skladan, a sočne usne bile su joj crvene poput krvi. Iako je bila odjevena u široku kaubojsku odjeću, ipak nije mogla u njoj sakriti zamamne obline, ženstvenost tijela i čvrste grudi.

— Vodiš li ti mene ili ja tebe?
— zapita djevojka i nasmiješi se smiješkom koji je posve osvojio revolveraša-lutalicu nakon tolikih godina pod vedrim i pretežno neumoljivo vrelinim nebom, muškarca punog iskustva i gorčine. — Idemo meni poznatim putem, a ti, zapravo, vodiš... Poznaješ li put?

— Želio bih ti prije svega nešto pokazati — on će ozbiljno — a osim toga, ne može se reći da ja vodim... konj gotovo sâm korača... a ja ga ne zadržavam.

Ponovo se Lynn osmjehnula, ovaj put nekako zagonetno, a Irv ju je pogledao i baš ništa mu nije bilo jasno. Konj je polako i rutinirano grabio metre i kilometre, dok je Irv razmišljao da li da spomene već sad djevojci svoju namjeru da kupi ranč negdje blizu mjesta gdje su sad, pod nemilosrdnim sun-

cem. I kako to da je konj išao... prema ranču?

— Zaista još ne mogu povjerovati da me je nakon osamnaest godina lutanja zadesila tako velika sreća. Prva sreća se zbila kad sam pronašao svoje eventualno buduće mjesto pod suncem, to jest ranč »Zeleni raj«, a druga je sreća mnogo veća i ime joj glasi: Lynn Peters. Zaista sam imao mnogo žena u svom životu, ali ipak nijedna nije bila takva. Kako bi bilo lijepo kad bi i ona osjećala isto što i ja!*

Tada je dvadesetak metara uz cestu ugledao skupinu drveća i zaustavio kola pod tim prirodnim suncobranom. Oboma je nakon svega bio potreban predah i prilika za dublje ili bliže upoznavanje.

Sišao je s kola i pomogao kavalirski i vrlo nježno djevojci da i ona side. Odmotao je pokrivače koje je uzeo sa sedla svoga Tornada i sjeli su u hlad.

— Priznaj da nam je bio potreban odmor. I zbog vrućine i zbog onog što smo doživjeli.

Lynn kimne glavom i čarobno se nasmiješi. Dugogodišnji i otvrdnuli revolveraš mogao se suočiti sa svakovrsnim opasnostima svoga posla, ali je sad bio suočen s nečim što je bilo neodoljivo, što ga je vuklo na promjenu života, što je životu davalo drukčiji izgled i perspektivu: s ljepotom i dražesti lijepe djevojke koja ga je osvajala.

— Jest — reče ona — imena si znamo, ali ja još ne znam tvoj cilj. Da li za mojim konjem ili

imaš svoj osobni put, neku svoju obavezu?

— Dio moga puta imao je cilj nakon nasilne smrti mojih roditelja, sestre i jedne djevojke koju sam volio. Bio je krivudav i težak. Poslije su se i drugi kauboji i lutalice trudili da pođu mojim putem ili da mi stanu na put. Neke sam morao maknuti. Sad mislim da više ne moram. Skrasio bih se negdje, Lynn, čak i ne sâm ... s nekim koga volim... pošto se ovaj kraj očisti od razbojnika tipa Griffina.

— Ono prvo, skrasiti se s nekim... koga voliš, neće biti teško nakon mučnog puta koji si prošao. Ali očistiti ovaj kraj od svih tih Griffina... to je previše za jednog. Ipak, možeš mi reći gdje si se nakanio smjestiti.

— Ovaj kraj bit će ipak čist ako se ja uspijem nastaniti ovdje — odvrati Irv. A gdje...? — Prije nego što joj je odgovorio na drugi dio, osmijehne se, te sretno cmoknuvši jezikom, reče: — Strpi se još minutu-dvije i vidjet ćeš! Nije daleko, a lijepo je.

I zaista, nakon odmora uskoro su stigli do cilja. Ugledavši ranč »Zeleni raj«, Douglas zaustavi kola, uspravi se i zanosnim glasom reče:

— Lynn, ovo je mjesto gdje želim živjeti s nekim koga volim. Zar nije prekrasno?! — Djevojka mu tajnovitim osmijehom stavi na znanje da se s njim slaže. — Nadam se da će vlasnik biti voljan da mi ga proda? A što se osobe tiče... voljene osobe...

— Dobro poznajem vlasnika ranča »Zeleni raj« i zacijelo će ti prodati ranč. Kad smo već tu, mogli bismo ga i pitati koliko traži za njega, a? — reče Lynn Petters, suzdržavajući se da ne prasne u smijeh, što Irv nije zapazio jer je bio zanesen gledajući lijep ranč, koji nisu mogli poružnjati ni korovi.

— No, što čekamo?! — uzviknu razdragano Douglas, pa ošine konja bičem po leđima i krenuše prema ranču.

Stigavši do male kuće sagrađene od greda, zaustavili su konja i potom sišli sa kola. Irv se odjednom razočarao kad je ugledao lokot na vratima.

— Hej, Lynn, kuća je zaključana! Nemamo sreće, vlasnik ranča nije kod kuće!

— Čekaj, Irv, pogledat ću ja, da se možda nisi prevario — reče naizgled ozbiljno plavokosa ljepotica. Prišla je vratima i uhvatila za lokot.

— Ne moraš se truditi, ja odlično vidim... — primijeti Irv. — Lokot je već dobro zardavio...

Djevojka je još nešto radila oko lokota, a onda se maknula i vrata su bila — otvorena.

— Eto, vidiš, Irv, kuća ipak nije zaključana!

— Ti... ti..., pa ti si, znači, vlasnica ranča, a? — Irv Douglas je bio iznenađen, a djevojka se smiješila opet onako čarobno, tako da Irv nije znao što da kaže.

— Ha, ha, ha! — smijala se djevojka.

— Gospodice rančerice, vrije-

me je sad da mi rećete za koliko ćete mi prodati svoj posjed?! – reće naizgled strogo Irv.

– Pa, budući da ste vi u pitanju, gospodine, onda ću uzeti mali predujam, ali ne u dolarima već u – poljupcima – reće Lynn i pri tom ga pogleda vragolasto. On joj pride, zbunjen, ali zadovoljan. Obje želje bit će ispunjene: poljubac ove djevojke! I ranč! Nježno ju je zagrlio i dugo ju je ljubio. Činilo se da su zaboravili i ranč i sve oko sebe. Onda se Lynn odvoji. Ženska praktičnost!

– Irv, rasedlaj mustanga i ispregni konja iz kola, pa ih smjesti u konjušnicu, a zatim unesi u kuću svoje stvari – reće tada djevojka, još sva zajapurena i radosna lica.

Irv je bio presretan. Već je gotovo potpuno zaboravio što znači biti sretan. Da, posljednji put je takvu ljepotu osjetio prije osamnaest godina, no, ipak je sad mnogo sretniji, jer je zreliji, pa stoga i bolje razumije ljubav.

Da, ljubav je najveći oblik zemaljske sreće, razmišljao je muškarac odjeven u crnu odjeću dok je obavljao posao oko konja. Zatim je ponio sve svoje stvari u brvnaru.

Ušavši u kuću, odložio je stvari kraj vrata, prišao djevojci i strasno je poljubio, a ona mu je, dakako, strasno i uzvratila.

– Irv, za jedan sat ću spremi ti jelo, a ti dotle razgledaj imanje. Vrijedi? Tražio si osobu, voljenu osobu... našao si...

– U redu, Lynn, posve sam zaboravio na glad uz tebe – re-

će zadovoljno Irv Douglas. – Uz novu ljubav. Pravu, zrelu.

Nasmiješila se, a on je izišao. Razgledavao je kuću, gospodarske zgrade i pašnjake, a dotle je i Lynn Peters bila završila pripravljanje jela. Spremila je dva poveća pečena odreska, mnogo pečenoga krumpira, zelenu salatu i bocu crnog vina. Poput vukova su navalili na jelo. Pošto su se najeli, Irv zapali cigaru i otpuhnuvši dim prema stropu reće djevojci:

– Lynn, odlična si kuharica, lijepa djevojka... ranč je lijep, pa ako si voljna... ako hoćeš da živimo zajedno ovdje... osamnaest godina nikoga nisam volio... sad osjećam da te volim. Ipak, mislim da bih trebao unajmiti nekoliko ljudi, jer najnužnijeg posla ima najmanje za tri-četiri mjeseca, zar ne? Ljubav ne ide sama, zar ne? Potreban joj je okvir. Ranč, ti i ja, ljudi, stoka... Volim te...

– Točno, Irv, i ja tebe volim, ali i sâm si se uvjerio da su građani Tucsona prestrašeni terorom Floyda Griffina. I sama sam ih donedavno pokušala unajmiti, ali bezuspješno, jer je njihov strah jači od dobre zarade – odgovori Lynn.

– Vjerujem, ali ja ću za koji dan poći u grad i pokušat ću pridobiti nekoliko ljudi. Ti si možda čula samo dio mog imena danas. Osim što sam Irv Douglas, mene zovu i Grobar. Zaista sam mnoge zločince i nervozne revolveraše morao spremi ti pod zemlju...

– Grobar? – malo prestra-

šeno će djevojka. — Čula sam da si spomenuo Grobara... — izraz lica joj se naglo ublažio. — Ali nikad ga nisam zamišljala ovako... nježnog, zaljubljenog... Tko bi rekao da ćeš to biti ti? Grobar nježnih ruku i velikog srca...

— Samo za tebe sam takav. Grubost je fasada. I nasilje često ima svoje naličje. Moje nasilje bilo je upereno protiv razbojnika, a srce je kuvalo za poštene ljude. Pošto sam danas pokazao zube Griffinovim plaćenicima, ima izgleda da se nekolicina poštenih odvaži i da nam pomognu. Uzgred, ispričaj mi povijest »Zelenog raja«, točnije život Floyda Griffina, jer slutim da je on usko povezan s ovim lijepim rančem — reče Irv.

— Točno, dragi — potvrdno će djevojka. — Floyd Griffin je devet godina stariji od mene. Posjeduje najveći ranč u širokoj okolici Tucsona. Ranč se zove »Pet potkova«, a udaljen je od »Zelenog raja« oko petnaest kilometara. Ranč je prije četiri godine naslijedio od oca i otad je počeo provoditi svoju prgavu volju nad građanima Tucsona, a u tome uspijeva jer uza sebe ima dvadesetak okorjelih prijestupnika zakona. Iako je svim stanovnicima Tucsona jasno da mnoštvo ubojstava, pljački i silovanja mogu pripisati Griffinu i njegovoj bandi, ipak mu se ne usude suprotstaviti, jer bi im se on grdno osvetio. Šerif nije loš čovjek, ali godine, alkohol i strah su učinili od njega ruševi-

nu. Ostalo mu je još malo morala, ali ne i dovoljno snage. — Malo je zastala u govoru, pa pošto je otpila gutljaj crnog vina, nastavila: — Prije tri mjeseca umro mi je djed s kojim sam živjela od rođenja, jer su mi roditelji poginuli u prvim godinama Secesionističkog rata. Djed mi je u svojoj oporuci ostavio dvije tisuće dolara uštede i ranč, ali njega sam mogla naslijediti samo ako se za tri mjeseca udam. Potpuno shvaćam njegovu brigu, ali ipak mi je tom oporukom samo naudio. Naime, ako se ne udam, morat ću prodati ranč. Dakako, razmišljala sam da se za bilo koga udam i nakon toga smjesta rastanem samo da zadržim »Zeleni raj«.

— Vjerojatno bi mi netko i učinio tu uslugu, ali se nitko nije zasad usudio uraditi tako jer se boje prijetnje Floyda Griffina. Dabome, vjerojatno pogadaš da je on osobno bacio oko na mene i na ranč. Naravno, odbila sam ga, ali otad mi neprestano zagorčava život. Neprekidno me na oku drži jedan njegov čovjek, jer pretpostavlja da bih se mogla nenadano udati ili pobjeći iz grada. On vjeruje da će bez teškoća kupiti ranč kad ga izgubim, jer na licitaciji neće imati konkurenta. A time se nada da bi i mene mogao dobiti. Naravno, mogao me je i silom imati, ali to nije učinio, jer uživa u tome da kupuje ljude, to jest da ih ponižava. Ja, ipak, ne bih mogla dopustiti da me posjeduje. Još su mi preostala će-

tiri dana do isteka roka za udaju.

Rekavši to, ona tegobno uzdahne, a nakon kratke šutnje javi se Irv Douglas:

— Poći ćemo sutra u Tucson da se vjenčamo i da time pokvarimo planove Floyda Griffina, ali sad moramo biti izuzetno oprezni, jer će taj gad svim silama nastojati da nam osujeti sreću... No, to su planovi, a ovdje je zbilja. Hajde da zajedno razgledamo buduće imanje.

Lynn ustane pa oni, držeći se za ruke, iziđoše iz kolibe. Unutrašnjost kuće bila je veoma čista, iako se unutra spavalo i kuhalo. Pokućstvo se sastojalo od dva masivna drvena kreveta, trošnog ormara, štednjaka, stola, dva stolca i nekoliko drvenih polica na kojima je bilo poredano raznovrsno posuđe. S drvenog je stropa visjela petrolejska svjetiljka.

Uživali su u šetnji imanjem, bili su se popeli na mali brijeg, s kojeg su kao na dlanu vidjeli cjelokupan posjed. Legli su u travu, više se ljubeći nego razgovarajući.

— Lynn, morat ćemo sagraditi mnogo veću kuću, jer će nas za koju godinu biti više u njoj, zar ne? — više je tvrdio nego pitao Irv.

— To se svagdje događa, ali samo polako, jedno po jedno — u šali će Lynn, pokušavajući si dočarati punu kuću djece i voljenoga i radinog muža, budućeg oca svoje djece. — Kako se bude širio posjed, tako će punija biti kuća. Bit ćemo bogati i

stokom, i ljubavlju, i dječjom vikom, i... godinama. Kao toliki drugi.

— Kad se riješimo more po imenu Floyd Griffin — on će sjetno i pomalo ogorčeno. — I kad uredimo potpuno ovaj lijepi ranč. Zapušten je.

— Jest, zapušten je, ali rekla sam ti da ne mogu unajmiti ljude. Bit će mukotrpan posao riješiti se Griffina, pa onda unajmiti radnike i stvarati obitelj.

— Za dvoje koje se budu voljeli nisu to nepremostive teškoće. Možda uz dobro oružje, za početak. Ja se ne odričem revolvera.

— Ako bude potrebno... — složi se djevojka nerado. — Mogli bismo se vratiti. I za nas dvoje ovdje ima posla. Prije nego što oružje počne sređivati stvari... na tvoj i na Griffinov način.

— Na žalost — odvрати Irv sjetno. — I to je jedan od načina za učvršćenje dobre budućnosti.

V

Oko osam sati, nakon doručka, Irv Douglas i Lynn Peters krenuli su kolima u Tucson da se vjenčaju. Iako nisu te noći gotovo ni oka sklopili, ipak su djelovali čilo, jer su bili na putu prema budućnosti u kojoj su naslućivali nadu, a vezala ih je brzo probuđena ljubav, za nje ga dugo čekana.

Dan je bio prekrasno sunčan, cvrkutale su ptice. Lynn je bila odjevena u jednostavnu bijelu haljinu, a Irv u standardno crnu odjeću, pa iako je pošao na

vjenčanje, bio se opasao sa dva revolvera, jer se držao starog pravila da neprijatelju ne treba vjerovati ni u ovako svečanim prilikama.

— Irv, tako sam sretna. Bila bih se udala za bilo koga radi imanja — reče djevojka rumena od zadovoljstva. — A ovako, došla je ljubav i ne moram se ponižavati i pribjegavati nečasnem i proračunatom poslu.

— Lynn, strpi se barem dok se ne vjenčamo — reče joj Irv. — Tada ćeš tek vidjeti jesi li dobro izabrala — prasnuo je u smijeh, koji je zarazio i nju, pa su se oboje smijali.

Život u gradu je već uveliko bujao kad su njih dvoje ujahali u glavnu ulicu. Stanovnici su ih gledali i s nadom i sa strepnjom jer su u njima vidjeli i spasioce i uzročnike nevolja. Njih dvoje im se srdačno osmjehnu. Građanima kao da je odlanulo. Još nisu znali njihove planove, ali su im se planovi i nade u mnogim crtama podudarali.

Za to vrijeme u hotel su utrčala dva revolveraša Floyd Griffina. Žurno su se uputili stubama na kat, gdje im se nalazila soba. Kad su prošle noći stigli u grad, njihov vođa Ned odlučio je da prenoće u hotelu jer nisu pronašli Irva Douglasa. Nadali su se da bi im se sutra dan mogla pružiti prilika da obave svoj prljavi zadatak, što se jutros pokazalo točnim. Jedan od plaćenika žurno otvori vrata hotelske sobe i obojica u jedan glas uzviknuše:

— Nede, Nede!

— Au! — jaukne Ned bolno, jer se zbog njihova naglog ulaska u sobu bio porezao britvom po bradi. — Prokletstvo, pa zašto ne kucate prije nego što ulazite?!

Dvojica Nedovih kompanjona ne obratiše pažnju na njegov prigovor, već mu iznova gotovo jednoglasno objave novost koja je, po njihovu mišljenju, bila važnija nego brijanje i ranica od britve na bradi.

— Nede, Nede, u grad je stigao Grobar!

— Što?! — iznenadi se Ned, brišući bijelim ubrusom krv s brade. — Brzo, dajte mi pušku prije nego što ode iz grada! Polazimo u lov na njega!

Petnaest sekundi poslije sva trojica plaćenih ubojica sidoše s prvoga kata hotela, ali ne na glavni već na stražnji izlaz.

Oprezno su se šuljali sporednim uličicama uporedo sa smjerom kretanja Irva i Lynn. Naglo su se ukočili i stali u mjestu kad su ugledali svoje žrtve kako zaustavljaju kola pred malom drvenom crkvom i potom ulaze u nju.

— Do vraga! — opsuje ljutito Ned. — Pa oni se kane vjenčati!

— Floyd Griffin će nam oderati kožu, jer nismo spriječili tu malu vješticu da se uda! Time bi mu poremetila planove.

— Ne bih rekao — javi se drugi razbojnik — jer gazdi je najvažnije da sredimo Grobara, a gazda će se, bez obzira na to što se ona udala, ipak pobrinuti da je podredi sebi i da preuzme imanje.

— Istina je, Nede — primijeti i treći bandit. — Zašto da si razbijamo glavu suvišnim pitanjima. Obavimo posao zbog kojeg smo došli! Gazda će poslije sâm odlučiti što da poduzme.

— Dobro! — složi se Ned. — Ja ću se popeti na krov kuće nasuprot crkvi, pa kad njih dvoje izađu, ucmekat će Grobara. Vas dvojica se rasporedite na pogodna mjesta i priskočite mi u pomoć samo ako ga promašim. Dok tražite mjesto za zasjedu, pazite da vas netko od građana ne vidi, jer bi njihova uznemirenost bila možda dobar signal našem crnom protivniku!

Rekavši to, njih dvojica se razdvojiše i nakon nekoliko minuta zauzeše prema dogovoru mjesta u zasjedi, koja bi morala stajati života Grobara Douglasa, a Lynn bi ostala bez ranča. U isto vrijeme u crkvi se održavao obred vjenčanja. kad je budući bračni par ušao u crkvu, zatekao je u njoj jedan sredovječni bračni par, a svećenika su pronašli u sakristiji. Ubrzo su sve sredili, bračni par su zamolili da im budu vjenčani kumovi. Uskoro su, zadovoljni, legalizirali ljubavnu vezu, svjesni da je to tek prvi korak, ali još ne znajući da im prijeti gotovo neposredna opasnost.

Upravo kad su izašli iz crkve, zazvonila su zvona, a u isto vrijeme na krovu suprotne kuće Ned je uzeo Grobara na nišan vinčesterke. Zaljubljeni tek vjenčani par uopće nije opazio kakva se smrtna opasnost bila nadvila nad njihovim glavama.

Reski pucanj iz puške dobrano je nadjačao zvonjavu crkvenog zvona. No, Irv Douglas je imao vrašku sreću. Djelić sekunde prije nego što je bio ispaljen hitac iz puške, sagnuo je glavu da poljubi suprugu, pa mu je metak samo probušio obod šešira i zabio se u bijela, dvokrilna crkvena vrata.

U Grobaru su se iznova probudili osamnaestogodišnji revolverski nagon i rutina. Najprije je u stranu odgurnuo suprugu, a u isto vrijeme se bacio na zemlju. I prije nego što je dotakao crvenkastu prašinu ulice munjevito je desnom rukom iz lijevih korica izvukao revolver i zapucao u svoga napadača, koji ga je iznova uzeo na nišan. Irv Douglas opali prije njega, pogodi ga u desno rame, pa napadač Ned od bola ispusti iz ruku pušku, koja padne na ulicu. Drugim metkom Ned je bio pogođen u lijevo rame. Uspravio se od bola na krovu kuće i to je Irv s ceste obilato iskoristio. Trećim ga je metkom pogodio u prsa, pa se teško ranjeni razbojnik srušio s krova dvokatnice.

Jedva se jeka posljednjeg pucnja slegla kad su se iznova začula dva pucnja, opet namijenjena tek vjenčanom Irvu, od dvojice Nedovih saučesnika. Htjeli su Grobara spremati u grob, da bi se njihov gazda Griffin domogao ranča.

Oba metka su promašila Grobara, jer su ih razbojnici ispalili u nervozi, ishitreno. No, njihov protivnik u crnom je i nadalje hladnokrvno reagirao u obra-

nu svega života. Najprije se brzo okrenuo da bi i lijevom rukom iz desnih korica izvukao drugi revolver. Izvukavši ga, stao se poput valjka okretati po zemlji, tako da je napadačima bio vrlo teška meta za gađanje. Zaista, dvojica bandita ga iznova promašise, ispalivši pri tom posljednje metke u svom pokvarenom životu, jer ih je napadnuti protivnik ušutkao sa dva precizna nanišanjena metka.

Nakon jednog minute paljbe nastala je neugodna tišina. Samo se čuo ženin plač. Irv Douglas ustane i pride svojoj supruzi.

— Znam, Lynn, da tvoji živci nisu naučeni na ovako primitivni dijalog oružja, ali to je bio jedini način da se s ovim ološom sporazumijem. Vjerojatno si zaprepaštena što je naše vjenčanje zaliveno krvlju, ali u njihovim venama nije tekla krv već otrov, otrov zla!

Činilo se da ju je uspio malo smiriti. Dakako, ona se uznemirila više iz straha da on, tek vjenčani i voljeni muškarac, ne ostane beživotno ležati u prašini. Pokušala se sabrati, pa čak i nasmiješiti. Počinjao je prvi dan njihova, već sad mučnoga zajedničkog života, u kojem još mnogi računi nisu bili sređeni. Na poprištu maloprijašnjeg četverboja okupilo se mnoštvo građana. Kad je ponovo napunio revolver, Irv reče prisutnima:

— Ljudi, evo dokaza da se možemo suprotstaviti tiraninu, slobodno mogu reći našem tirani-

nu Floyd Griffinu, pa vas uvjeravam da njegov teror neće biti duga vijeka. Ali i vi morate pomoći u tome. Sâm se ne mogu uspješno boriti. — Građani su ga šutke promatrali, no to ga ne obeshrabri. — Mojoj supruzi i meni potrebno je desetak ljudi na ranču, jer imamo mnogo posla. Dobro ćemo vam platiti. Ako je netko zainteresiran da dođe k nama, neka podigne ruku. — Nijedan dobrovoljac se nije javio. Irv im ne zamjeri, jer mu je bilo jasno da su Griffino-va višegodišnja vlast i nasilje još jači od njegove dvije dosadašnje pobjede. — Shvaćam vas — dodao je — ali ako netko promijeni mišljenje, bit će nam drago da se pridruži obnovi »Zelenog raja«. Ondje se kani-
mo nastaniti i podići imanje, stoku i djecu.

Rekavši to, zaputi se sa suprugom prema kolima. Prije nego što su se popeli na kola, prišao im je šerif Eben Rosenfield. Irv zapazi na predstavniku zakona znatnu promjenu. Sad je bio pomno obrijan i uredno odjeven, a nije bio ni pijan.

— Gospodine Douglas... — počeo je malo zbunjeno šerif — žao mi je što sam se jučer onako ponio prema vama... nadam se da ćete me shvatiti... bio sam strašno prestrašen Griffinovom silom... No, zahvaljujući vama, zaključio sam da je bolje i časnije biti mrtav nego živjeti ovako potlačen, u neprekidnom strahu.

Irv Douglas se osmijehne šerifu, rukuje se s njim, pa mu reče:

– Drago mi je, gospodine Rosenfield, što ste se okrenuli putu pravde, jer samo je njen put ispravan za čovjeka. Bit će mi drago ako mi želite i možete pomoći, no ne zaletavajte se bezglavo u sukobe s Griffinovim vukovima! Pokušavat ćemo to planski i zajedno. I drugi će nam se pridružiti kad vide da možemo uspjeti. – Tada se obratio ženi:

– Pa krenimo, Lynn, na naše putovanje u medeni mjesec, zacijelo pun rada i briga – reče Irv pa bičem zapucketa konju iznad glave. Neko vrijeme su šutjeli, pod dojmom mučnih događaja. Kad su izišli iz grada, Douglasova supruga zapita:

– Irv, pa kako ćemo bez radne snage srediti naš ranč?

Suprug joj se najprije osmijehne, zamisli se malo pa odgovori mirno:

– Pa, sami ćemo raditi, nikamo nam se ne žuri. Osim toga, vjerujem da ćemo za koji mjesec moći unajmiti radnike, jer neće još dugo potrajati vlast i teror Floyda Griffina! Sve ima kraj, a njegov kraj je naš pravi početak. I ne samo naš. Koliki ljudi očekuju taj početak!

* * *

– Sto mu gromova! – bjesnio je na svom ranču vođa razbojnika. Floyd Griffin kad je deset sati nakon obračuna u Tucsonu saznao da mu je Grobar ubio trojicu plaćenika. – Pa opet je pobijedio taj prokleti u crno odjeveni revolveraš! Ne mogu mu oprostiti ni što mi se usudio suprotstaviti, ali pogotovo ne

uvredu što mi je oteo ranč »Zeleni raj«, što se oženio prelijepom Lynn, ne, ne, ne mogu to pregorjeti, jer ona mora biti samo moja! Ona će mi pripasti u što skorije vrijeme, pa bilo milom ili silom, kao i njen ranč! Neću odustati!

– Gazda... ali to nije sve... – javi se opet glasnik pošto je prije pet minuta divljačkim galopom dojahao iz grada Tucsona i podnio Floyd u crne vijesti, vidljivo se i opravdano tresući, jer se bojavao da pretpostavljeni svoj bijes ne iskali na njemu.

– Što?! – vikne razbješnjeli Griffin. – Kakve mi još zle vijesti pripremaš... crve?! Glasnik se najprije od straha ukočio, progutao slinu pa se tek onda usudio odgovoriti:

– I...i...i šerif Eben Rosenfield je odlučio da se ubuduće prikloni... Grobarevoj strani!

– Vidi, vidi – smirenije će, barem prividno, gazda – ... olinjala šerifska zvijezda skupila je hrabrost i usudila se suprotstaviti meni, Floyd u Griffinu! Ha, ha, ha, osjećam da ću se u najskorije vrijeme dobro zabavljati! No, stari me pijetao sad toliko ne zabrinjava, jer ga mogu uništiti kad god poželim i najobičnijom muholovkom. Zabrinjava me moj najžešći protivnik – Grobar, sad već jedan od mojih susjeda. Prvo ću njega smlati, a potom ću se pozabaviti dražima njegove supruge, ha, ha, ha! Na neko vrijeme ćemo se planski, naravno, smiriti, pa kad svi ljudi pomisle da smo se prestrašili, napast ćemo ih, jer

krajnje je vrijeme da stanovnici Tucsona, te Grobar i njegova supruga shvate da sam ja, Floyd Griffin, gazda cjelokupnoga ovog područja! Ha, ha, ha! To mora biti jasno svima njima, kao što je jasno i vama!

Pošto je vođa razbojnika izrekao ovu prijetnju, pošto su razbojnici oko njega zakimali glavama, nebom zabljescne munja, pa odjekne grom, a nekoliko sekundi poslije iz tmastih se oblaka izlije obilna kiša.

* * *

Vrativši se iz grada na ranč »Zeleni raj«, mladenci Irv i Lynn sami su na svoj zaljubljenički način, uz bogati jelovnik, proslavili vlastito vjenčanje, a oko pola noći pošli su na počinak. Prvi put nakon osamnaest godina Douglas je zaspao mirnim snom i sljedećeg se jutra nije probudio, kao što se obično događalo, u sâm cik zore, već tek oko osam sati. Odmoren i zadovoljan, radostan, ne više sâm i ne pod vedrim nebom, ili u sumnjivu hotelu. Sad s voljenom ženom.

Pošto je bio ustao i doručkovao, prionuo je poslu. Postao je već sad dobar domaćin. Najprije se prihvatio popravljanja trošne ograde oko imanja, a kako se oko ranča nalazila šuma, za građevno drvo nije bilo teškoća. Valja poći od početka, dakle od ulaza. Bitan je i prvi dojam posjetilaca. Prvo je napravio veliki ulaz u ranč, s vratnicama, a povrh njih pribio je novu, veliku drvenu ploču, na kojoj je pomoću užarene željezne šipke

utisnuo naziv ranča: »Zeleni raj«.

Budući da na »Zelenom raju« nije bilo dovoljno alata i drugih kućnih i gospodarskih potrepština, često je morao odlaziti kolima u Tucson. Pri odlascima je sa sobom vodio i suprugu, jer nije hitio riskirati da joj se dogodi nešto od Griffinove ruke ili od šapa njegovih plaćenika. Pri svakom dolasku u grad osjećalo se kako se između supružnika i stanovnika polako topi led nepovjerenja i straha, premda su se još i sad građani držali rezervirano. Irv je ipak bio zadovoljan jer je znao da za uspostavljanje prisnijeg odnosa, povjerenja i partnerstva treba da prođe još mnogo vremena i da bude uloženo mnogo strpljenja. On je imao dovoljno strpljenja da pričekaj taj radosni trenutak, ali pitao se da li će mu to dopustiti Floyd Griffin, jer mu se uopće nije svidjelo ovo mirno razdoblje, koje je gotovo nalikovalo na zaboravljeni sukob između njih dvojice.

Irv je vrlo marljivo radio na ranču, ali je pri poslu neprestano uza se nosio revolvere i vinčesterku. Supružnici su bili, dakako, presretni tih prvih dana svog braka. Dok se Irv bavio napornim, dosad neuobičajenim fizičkim poslovima, Lynn je marljivo radila kućanske poslove, iako bi povremeno, kad joj je dopuštalo vrijeme ili vrsta posla, pomagala svom suprugu. Premda je Grobar bio prezauzet poslovima oko imanja, ipak je svakog dana vježbao barata-

nje revolverima, puškom i nožem, jer je bio svjestan da mu naporan fizički posao na ranču uveliko može smanjiti vještinu koju je imao kao revolveraš, i tako mu ugroziti život. Dani su prolazili, smjenjivali su se rad i ljubav novopečenih supružnika, koji su osim radosti obiteljske zajednice računali i na brige koje im može zadati zasad mirni tiranin Floyd Griffin.

VI

Tjedan dana nakon vjenčanja Irv Douglas se osvjedočio da su njihove zle slutnje i brige imale osnova. Naime, Floyd Griffin kao da se bio probudio. Bila su dva sata poslije ponoći kad su Grobara i njegovu suprugu probudili pucnji.

— Napadnuti smo! — vikne Irv te munjevito skoči iz kreveta, brzo se obuje, odjene i naoruža, a zatim se obrati Lynn: — Ti ostani unutra, jer je vani zrak prepun olova!

Rekavši to, prišao je debelim hrastovim vratima i malo ih odškrinuo, a zatim posve otvorio, shvativši da se napadači ne nalaze posve blizu kuće. Izišao je, a zatim stao i ukočio se pa ljutito opsovao, jer je ugledao ne baš lijepu sliku svoga imanja. Naime, vidjelo se, gotovo kao i danju, jer je gorjela velika vatra. Bila je zapaljena trava i jedna manja borova šuma. Plameni jezici dizali su se visoko u nebo, kao da žele otjerati noć. Ipak je od vatre bio jači gusti, crni, smolasti dim, koji je većim dijelom pokrio područje ranča.

Podmetači toga jezivog požara bili su zamaskirani jahači, njih dvadesetak, koji su se na vatrenoj pozadini ocrtavali samo kao crne siluete. Nije bilo teško pogoditi tko ih je poslao i zbog čega.

— Prokletnici, neka vas vrag odnese! — vikne ljutito Grobar, promatrajući divljačko mahitanje dvadesetorice razbojnika. Jasno, zbog huktanja vatre i pucnjeva iz revolvera i pušaka razbojnici ga nisu čuli. A i da su ga čuli, što bi se promijenilo? Oni su bili plaćeni za to divljanje.

Douglasova pretpostavka bila je točna, jer su u tom kraju samo Floydovi revolveraši bili u stanju da to izvedu. Njihovo olovo nije odlazilo u prazno, već je pogadalo uznemireno stado ranča »Zeleni raj«. Tjerali su stado u jezero, gdje su goveda uz ludački smijeh ubijali. Mukanje prestrašenih goveda i topot njihovih papaka neugodno su odjekivali u toj plamenoj noći, koja je trebala da zastraši vlasnike ranča.

Irv je brzo prislonio kundak vinčesterke o rame i stao brzo pucati. No, nije pogodio nijednog napadača, jer mu je smetalo blještanje vatre. Ali je barem upozorio podmetače požara i uništavatelje stada da će se boriti.

— Vratite se kukavice! Borite se kao časni ljudi! — doviknuo je Grobar napadačima, koji su se poslije nekoliko opasnih pucnjeva dali u bijeg, jer su bili zasuti vrućim olovom, pa su se

prepali da će netko od njih ostati ovdje pogoden.

Za nepunih pet minuta plaćenici Floyda Griffina izgubiše se u noći, ostavivši za sobom krv i zgarište. Huktanje razbješnjele vatre miješalo se s mukanjem prestrašenih i ranjenih goveda, koja su nastojala isplivati iz jezera. Taj jezivi koncert potrajao je sve do jutra.

* * *

Kad je jutro osvanulo nad rančom »Zeleni raj«, otkrila se jeziva slika sinoćnog pokolja, paleža i rušenja plaćenih revolveraša Floyda Griffina. Od dvije stotine grla goveda ubijeno ih je oko pedesetak. Mrtva tjelesa goveda nalazila su se u jezeru ili na zemlji oko njega. Polovica travnjaka bila je spaljena, a borova je šuma gotovo posve izgorjela i još je tinjala poput velike žeravice. Razuzdani napadači lasom su porušili i svu novopostavljenu ogradu i koral za stoku.

— Dakle, nitkove Floyde Griffin, tražio si rat i imat ćeš ga!

— prosikće ljutiti Irv Douglas pošto je ustanovio što su mu banditi učinili od imanja. — Imat ćeš više od rata: moju osvetu, koja nije samo moja! Naš ranč bismo sad slobodno mogli nazvati »Crni raj« — napomenuo je ogorčeno Irv — ali kunem se onim što mi je najdraže na svijetu, a to si ti, Lynn, da će se opet zvati »Zeleni raj«! Imam tebe, volju i dvije ruke, sa dva revolvera!

Pošto je to izrekao, zasukao je rukave i latio se posla. Uz po-

moć dvaju konja tovario je mrtva goveda na kola, a potom ih i odvezio u grad da ih podijeli stanovnicima, jer mu je bilo žao da istrune petnaestak tona prvoklasne govedine.

Kad ga je šerif ugledao, samo je sažaljivo i zasad nemoćno slegno ramenima, jer je shvatio što ga je zadesilo. Istom mu je kretnjom odgovorio i Irv, no, ipak mu se u zlovoljnom i ogorčenom pogledu moglo opaziti da će mu počinioci tog zlodjela vlastitim kožama platiti odštetu.

— Ja sam uz vas — napomenuo je šerif pomalo obeshrabreno — ali moram ih uvatiti na djelu, a pri tom... ne smijem biti sâm.

— Znam, šerife. Od mene možete očekivati pomoć u svako doba. Moramo ih istjerati... ili barem sasvim urazumiti, u što ne vjerujem osobito. Bilo bi to prelijepo.

— I građani će kad-tad shvatiti da se moraju boriti. Nijedan teror ne može biti duga vjeka...

— Jest, jučer sam ja bio na redu, a tko će biti danas ili sutra? To će biti odlučujuće pri odlučivanju za otpor, za jedino djelotvoran otpor, za otpor cijelog grada — napomenuo je Irv i krenuo kolima dalje u razvoženje.

Građani su oduševljeno prihvatili tako velikodušan i kvalitetan poklon. Irvu Douglasu bio je potreban cijeli dan da sve to meso preveze s ranča u grad, a kad je zanoćilo i kad je dovezao

posljednju turu goveda, odlučio je umor isprati u salunu jednim hladnim vrčem zasluženog piva.

Salun je bio pun poput kutije šibica, u njemu je bruhalo kao u pčelinjoj košnici, a zrak je bio prezasićen lebdećim duhan-skim oblačićima dima. Iz udaljenog kuta čula se svirka raštimanog pijanina, a s njima su se stapali i neujednačeni glasovi raspjevanih pijanaca. Svi ti zvuci odjednom utišaše kad je u salun ušao u crno obučen i namrgođeni Irv Douglas. No, nisu zbog njega izričito utihnuli, već zbog činjenice da su se za okruglim kartaškim stolom nalazila petorica Griffinovih plaćenika. Gosti su opravdano strahovali da bi između njih i Grobara moglo doći do ubitačne pucnjave.

— Pivo, ali što hladnije! — reče Irv točitelju za tezgom, ali iako je svoju narudžbu izrekao tiho, ipak su je svi prisutni čuli, jer je tišina bila neopisivo duboka i prijeteća.

Platio je dobiveno pivo, ispio iz vrča žudno nekoliko gutljaja. Pošto se osvježio i obrisao nadlaničnicom s brkova pivsku pjenu, okreno se salunskim gostima. Iako ga nitko nije izravno gledao, ipak je u crno odjeveni muškarac imao dojam da svi zure u njega, kao da očekuju da izvede nešto. Tko zna koliko bi taj mučni prizor potrajao da Douglasov pogled nije zapeo za stol za kojim su sjedila petorica Floydovih razbojnika. Gotovo istog trena kad mu se pogled

susreo s pogledom nekoga suhonorjavog, dvadeset dvogodišnjeg revolveraša, predosjećaj šutećih salunskih gostiju prijetio je da se pretvori u javu. Mladi revolveraš ustane sa stolice pa polagano pride drugom kraju točionika. Grobar je predosjetio što mladić smjera, no pravio se naivan, kao da ga ne zapaza, nehajno ispijajući pivo iz vrča, što je mladića moglo samo iznervirati.

— Grobaru! — salunom odjekne mladićev prijeteći glas, pri čemu je kretnjom ruke iznad drška revolvera mladić pojačavao napetu atmosferu. — Znači, ti si taj ušljivac koji kalja čast moga gazde, Floyda Griffina, a?!

— Da, pa onda? — upita ga hladnokrvno Irv.

— Potegni revolver! — prosikće bijesno mladi revolveraš, pri čemu mu prsti jedva zamjetno dotaknuše držak revolvera.

— Zašto? — zapitao je Douglas nastavljajući svoju naizgled naivnu igru, usmjerenu na to da iznervira protivnika, jer bi tada bilo dovoljno da samo kaže »bang!« i sve bi eksplodiralo.

— Zato što tvojom smrću želim osvjetliti obraz gospodina Griffita! Potegni, čuješ li me!? — sad je već mladi ogorčeni izazivač od srdžbe, pa i od straha, bio posve crven u licu.

Nekad davno Grobar je pokušavao još zelene protivnike mladićevih godina nagovoriti da ne povlače revolver, da ne tjeraju sami sebe pod ledinu, ali

sad to više nije pokušavao, jer je veoma dobro znao da oni razumiju samo dijalog oružja i zakon metka, a osim toga, njihovom smrću činio je i uslugu ovom društvu. Kad mu je bilo dosadilo igrati se mačke i miša, namjerno ga podbode uvredljivom primjedbom:

— Povuci ću revolver, ali tek kad obrišeš majčino mlijeko s usta!

Nakon tih izazovnih riječi gomila znatiželjnika proširi prostor za još jedan korak, čekajući ishod zasad još verbalnog dvoboja. Iako im je bilo pretijesno, nitko nije htio izići iz saluna, premda je neki zalutali metak mogao nekoga smrtno pogoditi. To i nije bilo neobično, jer je od straha bila jača znatiželja i mogućnost da vide glasovitoga Grobara na djelu.

— Ha, ha, ha! — nasmije se usiljeno mladi revolveraš.

— Ne vidim što je tu smiješno, sinko moj golobradi! — postavi mu Irv novo izazovno pitanje.

Mladić se iznova suzdrži od potezanja, pa mu ipak uz cinički osmijeh odgovori.

— Smiješno mi je pri pomisli tko će tebe pokopati kad te ubijem, jer zaista ne znam tko sahranjuje grobare?.

— Vjeruj mi, ti sigurno nećeš! Još si prebalav i nespretan — odgovori mu hladnokrvno Douglas i pri tom se još ležernije nasloni na točionik.

Poput eksplozije u mladiću grunu srdžba i djelić sekunde poslije posegne za drškom revolvera. Grobar također lije-

vom rukom dohvati revolver u desnoj korici. Izvukao ga je toliko brzo da je imao vremena zavrtjeti ga oko kažiprsta, pa tek onda opaliti. Izazivača je pogodio točno posred čela. Poslije pucnja ostala je samo tišina i zaprepaštenost, jer je jača od tog užasa bila Grobareva vještina baratanja revolverom.

— Još jedno pivo! — naruči Irv Douglas pošto je, po revolveraškom pravilu, u revolveru zamijenio ispućali metak. Ujedno je tim riječima i svojom mirnoćom odledio salunske goste zaleđene od straha.

Četvorica preživjelih Griffi-novih plaćenika iznesoše brzo svoga druga iz saluna, a točioničar odmah opere krvavu mrlju s drvenog poda. No, nije prošlo ni pet minuta, a četvorica razbojnika vratiše se razjareni u salun, što je bilo i razumljivo, jer s takvom nanesenom sramotom nisu se smjeli pojaviti na oči svome gazdi. Jedan od četvorice razbojnika istupi iz skupine, približi se pobjedniku ovoga revolveraškog obračuna i reče:

— Da, Grobaru, zaista si vrstan na revolveru, ali morat ćeš se i sa mnom boriti, jer moram osvetiti mrtvog druga. A ja se ne želim boriti revolverima već šakama, dakako, ako se ne bojiš. Vrijedi?

Douglas stane pažljivo promatrati izazivača prije nego što će mu odgovoriti. Budući protivnik bio je od njega za glavu niži, posve ćelav, slomljena nosa i lica zasječena mnoštvom

ožiljaka, koje je vjerojatno zaradio u tučnjavama, pomisli u crno odjeveni revolveraš. Činilo se da ćelavko uopće nema vrata, tijelo mu je izgledalo mišićavo, premda je na sebi imao široku kariranu košulju. Irv je bio svjestan svoje snage i vještine boksanja, no ipak je sumnjao da tim oružjem može tući tu vreću mišića. Morao je ovaj put prihvatiti izazov iz dva razloga: prvi je bio taj što je morao na nekome iskaliti nagomilani bijes zbog toga što mu je uništeno pola ranča, a drugi da bi stekao što veće povjerenje građana Tucsona. Ovaj protivnik je zaista idealan da iskusi moju ljutnju, razmišljao je izazvani, a zatim odgovorio:

— Dobro, kostolomče, tući ćemo se!

— Divno! — oduševljeno je uzviknuo ćelavko. — Vjerujem da će to biti borba do smrti!

— Naravno! — naizgled zadovoljno potvrdi Grobar, ali je zapravo strepio od takvog stila borbe, jer će mišićavko vjerojatno posegnuti za što prljavijim trikovima samo da ga pobijedi.

— Pa, prije nego što počnemo s točkom, skinimo svoj vatreni nakit — reče sarkastično izazivač, pokazavši pri tom kažiprstom na Grobareve revolvere.

Douglas ga nevoljko poslušao, jer se bojao da protivnikova tri druga u pogodnom trenutku ne izvuku svoje revolvere i ubiju ga mučki s leđa ili uopće preuzmu odlučujuću ulogu u ishodu borbe. Oružje je odložio na toči-

onik, a zatim je zauzeo borbeni stav.

Ćelavko odjedanput rikne poput bijesnog tigra, a zatim navalio na Irva, koji ga dočeka pripravan. Najprije mu je opalio direkt u nos, ali se zahuktalo brdo mišića samo neznatno streslo, pa potom iznova navalilo. Ali precizni i proračunati Douglas mu znalački zađa snažan aperkat uvrh brade, opet bez željenog efekta. Zahvaljujući svojoj pokretljivosti i boksačkom znanju za dlaku je izbjegao izazivačevim šakama krupnim poput maljeva za razbijanje kamenja. No, zato mu je snažnim udarcem ispitao i trbušne mišiće. »Prokletstvo, tvrdi je od čelika, pa kako da ga svladam«, razmišljao je zabrinuto Grobar, što je bila prilična greška, jer ga je iz razmišljanja prenuo protivnik pogodivši ga u čeljust silovitim udarcem, koji ga obori na drveni salunski pod. Bio je malo ošamućen, ali dovoljno svjestan da izbjegne napadačev udarac čizmom u lice. »Znači, takvu si igru zamislio, pokvarenjače«, pomisli ljutito oboreni Irv, pa zauzvrat pogodi nogom nasilnika u slabine!

— Au! — rikne poput bika ćelavko nakon udarca i od bola se presavine u struku. Sasvim dovoljno za znalca u vještini boksa.

Irv iskoristi protivnikovu slabost, pa ga ustavši naglo pogodi koljenom posred lica. Začulo se krckanje nosne kosti. Od sili-
ne udarca brdo mišića se us-

pravi. Bio je uzdrman, premda ne previše. No, Douglas nije namjeravao samo tako lako ispustiti iz ruku veliku svoju trenutnu prednost. Najprije mu je snažnim udarcem pete zdrobio nožne prste lijeve noge, od čega mišićavi ćelavac urlikne glasno poput ranjenog bika. Da bi ga utišao, sljedećim ga je udarcem Irv pogodio u grkljan, i protivnik, ostavši naglo bez zraka, stane krkljati i klimavo se nji-hati na nogama.

Grobar se silno čudio protivnikovoj izdržljivosti. Morao ga je dokrajčiti. O tome je ovisilo mnogo toga. Primio ga je s leđa za ovratnik, a onda mu glavu silovito zabio u točionik. Premda je tezga bila od masivnoga hrastova drva, ipak ga je ćelavkova glava oštetila. Izazivač je ostao na podu, ali opasnost nije prošla. Možda je ova čak bila i veća.

U velikom zidnom ogledalu iz točionika Grobar je zapazio novu opasnost iza leđa. Jedan od trojice Griffinovih preostalih revolveraša izvukao je revolver iz korica i uperivši ga u Irvova leđa naumio ga je ubiti. Grobarov mozak radio je munjevito, morao je tako djelovati, jer je u svom životu uvidio da i djelić sekunde spašava život. Sad je shvatio da ima vrlo male izgleda da izbjegne olovnom ujedu smrti. Revolveri su mu se nalazili na tezgi, ali predaleko da ih dohvati i da se obrani. No, u posljednji trenutak dosjetio se deringeru u desnom rukavu košulje. Naglo je trznuo rukom i iz

rukava mu je u šaku uletio deringer. Opalio je gotovo se i ne okrenuvši, jer za to nije imao previše vremena. Istovremeno su odjeknula dva pucnja, no Irvov je bio za djelić sekunde brži i, dakako, precizniji. Njegov metak pogodio je protivnika točno u usta, a metak podmuklog napadača Douglasu je samo oprljio kožu na desnom obrazu i razbio veliko salunsko ogledalo.

Dvojica preživjelih bandita bila su šokirana smrću svoga drugog prijatelja, te su se naglo povukli iz saluna. A u mrtvačkoj tišini, uz ćelavog člana Griffinove družine na podu, salunski gosti su gotovo zinuli. Uspio je jedan protiv četvorice. Počeli su razmišljati. Hoće li njihovo razmišljanje donijeti Irvu nove saveznike?

Grobar bez riječi uzme revolvere s točionika, pripaše ih, ispije svoj vrč piva, pa šuteći iziđe kroz pokretna salunska vrata na svježi noćni zrak. Ostavio je sugrađane da izvuku pouku iz događaja u proteklih desetak minuta. Pouku u njegovu i u svoju korist.

Sišao je s nogostupa, jer su mu se kola nalazila na suprotnoj strani ulice. Osim njega na ulici nije bilo više nikoga, iako je bilo tek devet sati. Sumnjičavo je pogledavao po sumnjivim mračnim mjestima, jer se bojao da mu dvojica preživjelih i povrijeđenih Griffinovih plaćenika negdje spremaju zasjedu. No, unatoč svojoj velikoj opreznosti, ipak nije spazio dvojicu

opasnih revolveraša, jer su se bili sklonili u malu, mračnu poprečnu uličicu kraj saluna. Vreballi su ga poput krvožednih vukova. Napeli su kokote svojih revolvera, pa tek kad je u crno odjevena njihova čekana žrtva stupila na prostor osvijetljen petrolejskim svjetlom iz susjedne kuće, zapucala su obojica gotovo istovremeno.

Jedan metak očeše Irvu po leđima, a drugi mu je prošao kroz maramu na vratu. Dakako, već sljedećeg trenutka odgovorio im je identičnim jezikom revolveraša koji se brani. Poput mitraljeza iz oba je revolvera stao sipati na protivnike vruće olovo. Razbojnici su ga također zasuli paljbom, ali su samo uzalud trošili municiju jer su bili vrlo neprecizni, u žarkoj, ali nervoznoj želji da se domognu Grobareve glave, i to uzalud, već nekoliko puta.

Pri šestom ispaljenom metku Douglas začuje jauk, pa za svaki slučaj opali još dva puta. Budući da iz uličice više nisu dopirali pucnjevi, stao joj se prikraudati. Tada je čuo neki zvuk kao da netko bježi. Kad je ušao u uličicu, zahvaljujući svjetlu mjesecine spazio je na tlu nečije nepomično tijelo. Zagledavši se bolje, prepoznao je jednog od dvojice unajmljenih Floydovih ubojica iz saluna. No, kamo je pobjegao drugi, pitao se Irv. Ubrzo je dobio odgovor na to pitanje. Naime, iz mraka treće usporedne uličice istrčao je drugi plaćenik, vičući pri tome iz svega glasa:

— Šerife, šerife!... Grobar mi je bez razloga ubio druga!... Šerife, pomoć!...

Douglas podigne ruku s revolverom u visinu ramena da bi ubio lažljivca ne da bi ga ušutako zbog klevete, već da mu naplati za maloprijašnju zasedu, no ne opali jer ga je u tome spriječio šerifov glas:

— Pa dobro, što se to večeras zbiva?!

— Šerife... šerife...! Grobar... Grobar... je bez razloga i bez upozorenja pucao u moga druga!... Ubio ga je! — nastavio je lagati jedini preživjeli razbojnik.

— Irv? — obrati mu se šerif.

— Laž, čista laž, šerife! Istina, on me je vidio kako pucam, ali s razlogom, jer su me on i njegov drug bez opomene i bez razloga zasuli vatrom! Pošto sam mu ustrijelio druga, pobjegao je! — ljutito odgovori Grobar šerifu, ne gledajući njega već svoga lažnog tužioca.

— Ali, šerife, pa kako sam ga ja mogao napasti kad sam ne-naoružan? — reče podmukli revolveraš.

— Opet laže, šerife! Vjerujte mi, imao je revolver, ali vjerovatno ga je pri bijegu zajedno s opasačem i koricama odbacio, jer je samo tako mogao uspjeti u lažnoj optužbi! — napomene Douglas još ljutitije. — Oni će se svim silama boriti protiv mene, to vam je jasno. Sredstva pri tome nisu važna.

— Možda govoriš istinu, Irv, ali vjeruj mi, ako i pronađemo taj sporni revolver bit će mi te-

ško dokazati tvoju nedužnost, jer ne vjerujem da će se netko usuditi posvjedočiti da je to oružje ovoga jedinog svjedoka, zar ne?... Morao bih te uhapsiti, više zbog propisa nego iz uvjerenja. No, da te koliko-toliko utješim, ipak vjerujem da si nedužan i da je ovaj nitkov varalica, kao što su i svi ljudi koji rade za pokvarenog psa Floyda Griffina! – izjavi predstavnik zakona.

– Ali... šerife... pa... pa... to je bezobrazno, uvredljivo je ovo što ste rekli!... Da znate da ću se žaliti saveznom šerifu... zbog vaše klevete... ali pripravan sam to ovoga časa zaboraviti ako ovog ubojicu smjesta spremite u zatvor... i... nadam se... da ćete ga za koji dan i objesiti, vjerujem, jer sam ja ipak jedini svjedok i što kažem na sudu bit će istina, zar ne? – dobro je glumio uvrijeđenost lažni svjedok.

Na mjestu prepirke bilo se okupilo mnoštvo znatiželjnih građana. Upravo kad je šerif namjeravao objaviti Irvu Douglasu da je uhapšen, u tome ga spriječi nečiji odlučni glas:

– Polako, šerife, stanite malo, jer želite uhapsiti nedužnog čovjeka!

Ta je izjava djelovala na sve prisutne kao grom iz vedra neba. Pogledali su prema bogalju u invalidskim kolicima na drvenom balkonu kuće koja je bila smještena na suprotnoj strani ulice od mjesta ubojstva. Kako mu nitko od iznenađenih nije uspio postaviti pitanje, on nastavi:

– Plaćenik Floyda Griffina grubo laže, jer ja sam s ovog mjesta posve jasno vidio kako se to odigravalo! Na Irva Douglasa su prvi zapucali ovaj preživjeli lažljivac i njegov sad već mrtvi drug, a on im je naravno morao odgovoriti istom mjerom! Preživjeli nitkov je nakon prijateljeve smrti pobjegao s poprišta obračuna kroz susjedne uličice, gdje je vjerojatno odbacio i oružje!

Nakon invalidove izjave nastala je tišina, koju je ubrzo razbio uzbuđen povik jednoga građanina:

– Hej, ljudi, Griffinov plaćenik bježi! Držite ga!

Masa razjarenih stanovnika potrči za bjeguncem, no sekundu zatim zaustavi ih Grobarev pucanj u zrak. Kad su stali, začuđeni i prestrašeni, on im reče:

– Pustite ga, jer vrijeme je da Floyd Griffin spozna da ima tvrdog protivnika, na kojem će polomiti sve zube ako nastavi svoju igru!! Sad pogotovo kad nas ima više, ako mogu računati na vas.

Žitelji Tucsona ga poslušашe, a zatim, odnoseći mrtvog plaćenika, stadoše se pomalo razilaziti.

– Hvala, gospodine – obrati se s ceste Douglas čovjeku u kolicima na balkonu. – Bili ste vrlo hrabri i savjesni. – Zatim se Irv obratio predstavniku zakona: – Hvala vam, gospodine Rosenfield, što ste bili iskreni nakon klevete Griffinova plaćenog revolveraša. Ali ako ikad

prekršim zakon, slobodno me uhapsite. Vrijedi?

— U redu, Irv, iako ne vjerujem da ćeš mi za to pružiti priliku. Pretpostavljam da se znaš izvući, a i da si pošten u borbi. Pa kad bi se to kojim slučajem i dogodilo, opet ne vjerujem da sam toliko vješt da bih uhapsio tebe, poznatog revolveraša Divljeg zapada — reče šerif. Na tu se primjedbju obojica nasmijaše.

— Ne bojte se, šerife. Možda sam mnogo ubijao, ali samo u obrani.

Pošto su se rastali, predstavnik zakona je uhapsio Griffino-va plaćenika iz saluna, kojeg je Irv prije pola sata nokautirao. Douglas se za to vrijeme zaputio kolima kući, gdje ga je dočekala zabrinuta supruga, pa pošto je čula priču i prilično se uznemirila, previla mu je ogrebotinu od metka na leđima. Hoće li sljedeći put — mislila je, proći samo s ogrebotinom?

— Irve, neće to ići tako lako — rekla je. — Oni se ne bore pošteno, a i više ih je.

— Mislim da će uz nas uskoro biti i veći dio grada, a onda je Griffinu došao kraj.

— Nadajmo se — uzdahnula je Lynn.

VII

Sutradan poslije ručka na ranču »Zeleni raj« Lynn pogleda kroz prozor i ugledavši pet jahača sa zebnjom u srcu vikne:

— Irv, čini mi se da nam u goste dolazi Floyd Griffin, a s njim su i četiri revolveraša! Bojim se, jer čini mi se da imaju zle namjere!

Grobar na to brzo skoči od stola i izađe. Bio je naoružan sa dva revolvera, ali ih nije izvlačio iz korica. Naslonio se naizgled nehajno na dovratnik, prekrživši pri tom ruke preko prsa, a kad su mu se došljaci približili, uputi njihovom vodi grubo pitanje:

— Dakle, Floyde Griffin, prljavi šakalu, čemu imam zahvaliti što si se udostojio da me posjetiš sa svojim lešinarima!? Možda si prevelika kukavica da dođeš sâm?

Nakon te uvrede četvorica Griffinovih plaćenika htjedoše se mašiti za revolvere, ali ih gazda jednim pokretom ruke umiri, a zatim se obrati domaćinu:

— Došao sam da vam kažem da ću vaš ranč kupiti za jedan dolar!... — Douglas je i nadalje ostao hladnokrvan. — A ako mi ne udovoljiš želji, uništit ću vas oboje i tako ću imanje dobiti posve besplatno! Tada ćeš vidjeti tko je kukavica.

— Možda, ali ja s tobom nemam o čemu pregovarati, jer ako me pamćenje dobro služi, čini mi se da je moje pravo da postavljam uvjete, zar ne, lešinaru? — odgovori mu Irv oštro. — A moj odgovor znaš: on glasi — ne!

— Zažalit ćeš što si mi se suprotstavio! — suzdržavani bijes izleti iz usta vode razbojnika. — Znaš da sam jači, znaš da neću mirovati!

— Znam. A sad se i ti i tvoji banditi čistite s moga ranča! Imate sekundu vremena da to

učinite! I da se ne vraćate! – reče tvrdo i prijeteci Grobar. – Uostalom, na tuđem ste posjedu.

– Dakle, zbilja si bezobrazan, pa kako se usuđuješ tako razgovarati s gospodinom Griffinom? Pa makar si čak i Grobar! To za mene ništa ne znači. Ubit ću te! – zaprijetio je jedan revolveraš, pa potegnuo kolt iz nauljanih korica, a njegovu kretnju su pratila i preostala trojica drugova, posegnuvši za revolverima.

»Zelenim rajem« odjeknuše četiri pucnja, a izletjela su u smrtonosnom letu iz Douglassova revolvera. Sva četvorica bandita svalište se s konja, dvojica mrtva, a dvojica ranjena. Grobar je ispalio još dva metka i ona ranjena dvojica su se zauvijek smirila. U njihovog vođu nije pucao, jer on od straha nije potegao revolver.

– Sve...sve si ih ubio!? – izusti preneraženo Griffin, ali ne zbog njihove smrti; već zbog zastrašujućega protivnikova baratanja revolverom.

– Dobro si brojio! – reče mu sarkastično Grobar, a zatim mu metkom iz drugog revolvera skine šešir s glave, pa mu reče: – Sjaši!

– Ali...ali zašto? – promuca Floyd posve blijeda lica od straha i bijesa.

– Pokupi ovu svoju bratiju i čisti se s moga ranča! – naredi domaćin vođi razbojnika, koji su ovdje ostavili svoju kožu.

Floyd Griffin je vidljivo odahnuo što mu je Irv poštediti život,

a onda žurno prebacio mrtva tijela svojih bivših plaćenika preko leđa njihovih konja, te se pojavivši svoga mrkova udalji. Ipak, nije odolio a da se ne okrene u sedlu i ne dovikne prijetnju svome omraženom i sve opasnijem protivniku:

– Nećeš više dugo živjeti, Grobaru! Kunem ti se svojim životom ja, Floyd Griffin!

Douglas mu na to odgovori još jednim metkom, skinuvši mu ponovo s glave šešir, što razbojnika i prestraši i razbjesni te potjera konja još žešće. Nije ipak mogao brže jahati, jer je za sobom vukao na kojima i svoja četiri mrtva plaćenika.

VIII

– Do vraga, prokleti Floyd Griffin, ipak je uspio barem djelomično uzvratiti udarac! I ovaj put podmuklo – opsuje ljutito sljedećeg jutra Irv Douglas, jer je u jezeru ugledao otrovane ribe. – Zaista od ničega ne preza, samo da bi ostvario planiranu osvetu, samo da bi pobijedio! Moram brzo nešto učiniti, jer će mi stoka skapati od žeđi. Sva sreća što se nalazi u koralu.

Njegovu je opravdanu ljutnju i zabrinutost prekinuo topot konja.

Kad se bio okrenuo, spazio je nekog jahača kako mu se približava galopom. Nije ga prepoznao, ali je zaključio da nije jedan od Griffinovih plaćenika, jer je imao profinjeno lice i nije bio naoružan. Zacijelo je stanovnik Tucsona s važnom viješću.

— Gospodine Douglas... poslali su me Griffinovi revolveraši... da vam saopćim da su ubili invalida... koji vam je prije dvije noći spasio život, odnosno spasio vas zatvora posvjedočivši u vašu korist!... Čekaju vas u gradu!... — zadihano je pričao građanin Tucsona kad se približio vlasniku ranča.

— Bestidni gradovi! — opsuje ljutito Irv. — Ne ustručavaju se ni od čega! Platit će mi to svojim prljavim životima, požalit će za sve što su mi ovih dana učiniti!... Hvala, mladiću, što si me obavijestio, možeš se vratiti u Tucson i Griffinovim plaćenicima reći da ću doći za jedan sat. Tada će me upoznati! Osvetit ćemo i ubijenog.

Glasnik ga posluša i odgalopira natrag u Tucson. Za to vrijeme Irv Douglas, razdiran bijesom, pošao je prema kući i pozvao ženu:

— Lynn! — Ona se trenutak poslije pojavi zabrinuta lica na pragu kuće, jer je po boji njegovog glasa osjetila da se nešto nemilo dogodilo. — Nemoj puštati stoku iz korala jer je voda u jezeru zatrovana. Odlazim u grad, pa pošto se u Tucsonu obračunam s Griffinovim plaćenicima, jer to je njihovo zlodjelo, smislit ćemo što je najbolje da učinimo za goveda!

Lynn ga je uznemireno pogledala. Gotovo se činilo da ga nije razumjela, jer se zagledala ukočena pogleda u njega, proživljavajući, zacijelo, teške trenutke. Vagala je u sebi njegove riječi i dosadašnje uspjehe, ali ipak

nije mogla doći do zadovoljavajućeg zaključka. Borila se između želje da se taj teror završi i između straha da se njenom Irvu nešto ne dogodi, nešto što će dati slobodnu ruku Griffinu, a ona će ostati bez voljenog muškarca i bez ranča. To bi značilo i bez smisla za život, i bez časti, ponižena. Kako da postupi?

— Irv, tako bih voljela da se to završi — rekla je polako i oklijevajući — ali... oni su jaki i beskrupulozni... oni su plaćeni da ubijaju i iz zasjede. Nemoj ići sad ravno u njihove ralje. Čekaj dok se i građani Tucsona ne pridruže našoj borbi. Bojim se za tebe...ostat ću sama, i bez tebe, i bez ranča. Ne idi, Irv.

— Moram, Lynn, to je pitanje časti i opstanka u isto vrijeme.

— Znam, Irv, ali nijedan uspjeh nije vječan i trajan. Njih ima više i krvoločniji su.

— Lynn, ja imam razloga da živim, jer sam nakon dugogodišnjeg lutanja našao tebe i ovo imanje. Platilo sam ga samo ljubavlju...zato se moram vratiti živ... a moram otići. Što će oni ljudi i sâm Griffin misliti o meni?

Lynn je teško uzdahnula, boreći se sa suzama, u nedoumici, rastrgana između želje, ljubavi i potrebe.

Irv joj je prišao i poljubio je. Nije je uspio utješiti.

Uzjahao je konja pošto je uzeo oružje. Zatim je odgalopirao prema gradu. I on se borio s osjećajima, i njega je obuzimala želja za mirnim životom, ali se nije kolebao. Mora, mora, mora se obračunati!

Što se više približavao Tucsonu, sve je više bjesnio zbog niskih Griffinovih udaraca, a u glavi mu je vladala zbrka raznoraznih protuslovnih misli.

Na svu sreću, čim je ujahao u Tucson, razum mu je nadvladao nakupljeni bijes. Grad je bio posve pust, te Irv shvati da mu je Griffin spremio klopku. »Prokleti nitkov, najprije me je razbjesnio onim požarom i otrovavši mi jezero na ranču, a zatim mi je poslao obavijest o invalidovu ubojstvu, jer je dobro znao da njegovi revolveraši u pravednom dvoboju sa mnom uopće nemaju izgleda da prežive. Onako slijepo bijesan vjerojatno bih bezglavo uletio u dobro smišljenu klopku, no ipak se moje osamnaestogodišnje naukovanje kao revolveraša sad i te kako isplatilo. Premda sam ga prozreo, ipak ga ne smijem potcijeniti«, razmišljao je sad posve sabrano Irv Douglas jašući glavnom ulicom, i pri tom je pažljivo pogledavao po pročeljima kuća ne bi li možda ugledao Griffinove nitkove kako ga s oružjem u ruci kukavički vrebaju iz zasjede.

Zaključio je da mu ne prijeti opasnost ni s krova kuće, ni s nekog prozora, pa stoga odluči sjahati nešto prije saluna, jer je pretpostavljao da ga u njemu čekaju razbojnici. Upravo kad je sjahao, iz saluna stadoše izlaziti Griffinovi plaćenici. Bila su četvorica. Rasporedili su se po cijeloj širini ceste, gledajući ga pri tom cinički.

— Gle, gle, momci, došao

nam je gospodin Grobar, ipak je smogao hrabrosti da razmijeni s nama vruće olovo! — Tu sarkastičnu izjavu izrekao je ćelavac kojeg je Irv pretprošle noći dobrano istukao u salunu. — Imamo neraščišćenih računa!

Douglas na taj izazov nije odgovorio odmah, ali je pomislio: pa ćelavko se morao nalaziti u zatvoru! Jest, ali vjerojatno su ga drugovi oslobodili. Nadao se da se šerifu Ebenu Rosenfeldu nije ništa strašno dogodilo.

»Hm, ne sviđa mi se njihovo ponašanje, naime, sumnjivo mi je, jer pošto sam im se otvoreno suprotstavio morali bi me bez oklijevanja napasti. Znam da me se boje, ali ipak mislim da to nije najveći razlog što već nisu potegnuli revolvere. Imam predosjećaj da čekaju nešto da bi izveli neku podlost u svoju korist. Samo, što bi to moglo biti?« zabrinuto je razmišljao Irv Douglas. Zašto još ne pucaju?

No, odjednom shvati što su mu banditi pripremili. Naime, zbog niskoga jutarnjeg sunca, koje mu se sad nalazilo iza leđa, sjene su u glavnoj ulici bile duge, a jedna od njih je pokazivala sjenu čovjeka s puškom. Nalazio mu se zdesna, na trideset metara udaljenosti, na krovu jednokatnice. Po uspravnoj pušci u njegovoj ruci shvatio je da ga još nije uzeo na nišan. Pravio se da ništa ne zna i tek je tada odgovorio:

— Upravo tako, lupežu, došao sam da ti naplatim sve što si dužan, a otići ću kad vas svu će-

tvoricu do sita nahranim olovom. Odzvonilo vam je!

Upravo kad mu je sugovornik sučelice njemu htio odgovoriti, zamijetio je Irv po uličnoj sjeni da ga je podmukli skriveni strijelac uzeo na nišan puške, te se stoga mašio munjevito lijevom rukom za revolver u desnim koricama. Izvukao ga je strelovito, opalio iz poluokreta u strijelca na krovu. Metak je bio savršeno precizan. Da ga nije pogodio prvim metkom, više na njega ne bi imao vremena pucaati, jer su mu se u istom trenutku suprotstavili revolveri unajmljene četvorice revolveraša pred njim.

Gotovo u istoj sekundi zagrmjelo je svih šest revolvera: dva Douglasova i četiri razbojnička, ali smrt su uspjeli posijati samo Grobarevi koltovi. On se bio strelovito bacio u prašinu. Iako su ga meci iz revolvera Griffinovih plaćenika mjestimično nekoliko puta okrznuli i oprljali mu kožu, on se na to nije imao vremena obazirati. Poslije će zalizati rane. Pucao je i pucao.

Zapeklo ga je po vratu kad je ispraznio revolver u desnoj ruci. Još su se dvojica »Grifinovača« držala nogama s koltovima u ruci. Pucali su kao mahniti, Irv je čak imao dojam da su u svojoj nervози i brzopletosti, u želji da ga što prije dokrajče, pucali nasumce. Ne, ne nasumce, jer ga je upravo zapeklo u lijevom bedru. Opalio je i na cesti je ostao samo jedan. I taj jedan je na trenutak oklijevao vi-

deći da su trojica izvaljena u prašini iz koje neće ustati više nikad sami...

I taj trenutak oklijevanja Irv – Grobar je iskoristio u svoju korist. Taj korov treba istrijebiti – mislio je pri tome. Opalili su gotovo istodobno. Irva je zapeklo po površini kože desne noge, ali razbojniku kraj saluna nakon Irvova metka više nije bilo pomoći. Četiri leša zakrčila su cestu.

Na nekoliko prozora pomolila su se blijeda lica.

Irv je već bio ispraznio bubnjiće oba revolvera. Na svoju sreću, više mu nije bio potreban nijedan metak, jer je dvoboju riješio povoljno za sebe, u svom poznatom grobarskom stilu. Da nije spazio sjenu onoga na krovu, sad bi već bio pokojni, a da ona četvorica ne bi morala opaliti nijedan metak.

Ustavši sa zemlje, procijedio je ljutito:

– E, ako sad nisam sasvim potukao Floyda Griffina, onda ne znam što da mislim i kako da postupim! Ipak, ne mogu povjerovati u potpunu pobjedu, jer slutim da će se ta dvonožna životinja smiriti tek u grobu. Jedino tamo neće moći širiti svoje demonsko zlo!

Rekavši to, prišao je, šepajući, mrtvim razbojnicima. U objema nogama ga je peklo, pekla ga je lijeva ruka, bridio mu je vrat ispod uha. Prstom je ondje napipao malo krvi. Proći će – pomislio je i uputio se prema mjesnom zatvoru da ustanovi što je sa šerifom. Putem je opet napu-

nio revolvere. Stanovnici Tucsona stali su izlaziti iz svojih kuća poput zečeva iz svojih jazbina nakon olujnog vremena.

— Šerife, drago mi je što ste živi! — zadovoljno će Irv ušavši u kancelariju predstavnika zakona, gdje ga je zatekao začudo neozlijeđena, ali svezana konopcem u ćeliji.

Kad ga je odvezao i izvadio mu prljavu krpu iz usta, šerif je stao na noge, pa osušenih usana progovorio:

— Proklete siledžije, iznenadili su me, a onda su oslobodili zatvorenog druga! Zajedno s njime bilo ih je pet...

Pa, koliko mogu zaključiti po maloprijašnjoj pucnjavi i po tvojim, na sreću, lakim ranama po tijelu, čini se da si ih sve poslao na drugi svijet. Ipak, koliko su pokvareni, ne znam da li će se svidjeti i vragu u paklu, jer će se vjerojatno postidjeti što su ga učenici nadmašili u pokvarenosti. — Obojica se nato nasmijaše — A Floyd Griffin?...

— Nije bio s njima, ali vjerojatno ih čeka na ranču da mu donesu moju glavu. No, gadno će se iznenaditi — odgovori mu Douglas. — Moja glava pripada meni i Lynn. Ne dam je tako lako.

— Tako je, sinko, tako je, zaista, si mu dobro zapaprio! Vjerujem da će proći mnogo vremena, prije nego što mu na um padne nova psina, he, he, he! — reče šezdesetogodišnji šerif sav ozaren u licu. — Hoćeš li da ti ja očistim i povežem ove ogrebotine. Imaš rupu na hlačama i krvi na vratu.

— Na, treba, šerife, volio bih da to učini nježna ruka moje Lynn. Ona je sad već grozno zabrinuta. Idem...

I oni se rastadoše nasmijajući.

— Jao, Irv, pa cijelo tijelo ti je u ranama! — reče zabrinuto Lynn dok mu je čistila rane.

— Eh, Lynn, ne možeš samo tako tri-četiri ogrebotine nazivati ranama. Zanima me što bi tek rekla da sam se vratio s metkom u ruci ili u ramenu, ha, ha, ha! — šalio se Irv, da bi ublažio bore zabrinutosti na njenom namrštenom čelu. Uz nježan poljubac uspio ju je oraspoložiti, pa je ona prešla na druge teme u vezi s imanjem.

— Dragi, što ćemo učiniti sa stokom, već je veoma žedna, nije joj bilo lako na ovoj užasnoj vrućini ostati bez kapi vode!

Irv zamišljeno cmoknu jezikom pa nakon nekoliko trenutaka odgovori:

— Da zaista sam zabrinut za njihovo stanje, no zasad se ne mogu dosjetiti što bi za njih bilo najbolje. Naime, razmišljao sam da ih poklonim građanima Tucsona, ali već sam ih prije tri dana opskrbio s toliko mesa da ne bi imali gdje spremiti novopoklonjeno. Ne poznajem toliko ovaj kraj da bih se mogao domisliti spasonosnom rješenju. Sâm ih opet ne mogu otjerati do najbližega grada na prodaju, jer ne samo što je predaleko već ne mogu sâm toliko stoke nadgledati, zar ne? Ipak moramo nešto smisliti za našu jednu

stoku. Sva sreća što nam jezero nije stajaća voda, već protočna, pa postoji mogućnost da nakon mjesec dana obnovimo riblji fond i da se njime služimo i mi i stoka. A dotle?

— Mislim da ipak postoji rješenje za našu stoku! — reče značajno Lynn. — S naše sjeverne strane, preko brda, nalazi se naš najbliži susjed, čija stoka ima na sebi sličan žig kao i naša. Naš znak je krug, a i njegov je krug podjednake veličine, ali se razlikuje još po jednoj crti koja krug dijeli na dva jednaka dijela. Naš znak mogli bismo preinačiti u njegov. Njegov ranč je velik, stoka mu pase svuda unaokolo, pa bismo našu stoku mogli pomiješati s njegovom. On ima mnogo stoke, možda neće opaziti da je ondje još 150 grla. Bilo bi to ionako samo privremeno, za mjesec dana, kako si i sâm rekao.

— Znao sam, Lynn, da ćeš pronaći rješenje. Sad vidim da laže onaj tko kaže da ljepota i pamet ne mogu biti u istoj glavi. Mislim da za tih mjeseca dana susjed neće opaziti da i mi napajamo svoju stoku na njegovu pojilištu. Ako i opazi, možda bismo se mogli nagoditi i mogli bismo reći... da je zalutala.

Dogovoreno — učinjeno u dva sljedeća dana i dvije noći. Stoka je osigurana. A oni? A njihova budućnost? Je li Floyd Griffin pobijeden? Osjeća li se pobijeden ili liže rane pa čeka da se oporavi i da opet iznena-

IX

Stanovnici Tucsona polako su se vraćali u kolotečinu mirnog življenja, jer prošlo je već punih mjesec dana otkako ništa nisu čuli o Floyd Griffinu. Svi su mislili da je s njegovim terorom svršeno, no, ipak je njegov najljući protivnik Grobar ispravno predosjećao da taj zločinac neće tako lako odustati od osvete za poraz. Naime, poslije obračuna s Irvom Douglasom, gonjen paklenskom mržnjom, odlučio je da mu zada strahovit udarac, da ga zauvijek uništi. Budući da mu je na ranču bilo ostalo samo šest ljudi, odlučio je da obnovi svoju zločinačku družinu. Poslao je četvoricu ljudi da potraže što više revolveraša koji su pripravnici da za dobru plaću učine sve što se od njih traži. I zaista, skupio ih je oko dvadesetak, prodanih duša voljnih da za šaku dolara izazovu tragediju bez grižnje savjesti.

Za to vrijeme na ranču »Zeleni raj« život je tekao u lijepom skladu i u radu oko popravljavanja štete koju su počinili razbojnici. Kad je nakon mjesec dana supruga rekla Irvu da joj se čini da je trudna, njihovoj uzajamnoj radosti nije bilo kraja. Irv je nakon toga s još većim žarom prionuo uređenju ranča. Najprije se bio zabavio radom oko nove ograde, a kad završi nju namjeravao je izgraditi mnogo veći koral za stoku, koju je namjeravao kupiti u dogledno vrijeme, jer se voda u jezeru već pročistila i postala pitka, a i trava je stala polako nicati na spa-

ljenom zemljištu. Svim silama oboje su se trudili da ranč s pravom nosi naziv »Zeleni raj«.

* * *

Bilo je prošlo dobrano pola noći kad se Irv Douglas probudio i ustao iz kreveta. Iako je lje to bilo na izmaku, ipak nesno- sne vrućine nisu prestajale, a ni predjesenske noći nisu bile mnogo hladnije, pa je tako i one noći vladala zagušljiva sparina. Izvukavši se iz kreveta, bosonog je prišao širokom otvore- nom prozoru da se naužije ko- liko-toliko svježeg zraka. Odjed- nom je postao svjestan da je tim ustajanjem sebi i supruzi spasio život.

— Prokletstvo! — opsuje poti- ho pošto je pogledao kroz pro- zor i ugledao prizor koji ga je zaprepastio. — Nešto gadno nam sprema Floyd Griffin!

Budući da je noć bila prekra- sno osuta zvijezdama i osvijet- ljena mjesečinom punoga, srebrnog mjeseca, ugledao je tamne siluete dvadesetak ili tri- desetak novih Griffinovih pla- ćenika što su se na konjima po- tiho prikradali kući. Na prolive- nom srebrnastom svjetlu oko kuće mogao je vidjeti prilično dobro krvoloke i vođu im Floy- da Griffina. Metalni dijelovi ja- haće opreme i samih jahača u noći su svjetlucali hladnim sja- jem. Do kuće im je bilo preosta- lo još stotinjak metara.

— Lynn, draga, brzo, probudi se! — šaptom je Irv dozvao us- nulu ženu, koja se prestrašeno trgla s crnim slutnjama u glavi.

— Što je, Irv? !... Što se dogo-

dilo?! — uzbuđenim će glasom plavokosa Irvova supruga. Sad su već uzbuđenja bila opasnija za nju.

— Pst! Tiho, jer nam prijeti velika opasnost! Prikrada nam se Floyd Griffin sa svojim mno- gobrojnim plaćenicima! — reče Irv tiho i smirenim tonom.

— Oh, znači, ne odustaje, raz- bojnik. Nije napadao mjesec da- na. Mislila sam da nas je pre- križio i da mu je ono bila do- voljna pouka. — Lynn se uspra- vila u postelji. — Što namjera- vaju?

— Još ne znam... ali ti bi mo- gla izići i pobjeći na neko sigur- no mjesto, gdje ne bi bila u opa- snosti — počeo ju je nagovarati Irv, trepćući od nervoze i znati- želje da vidi što će urediti lo- povska banda, koja je postajala sve glasnija, jer su se već bili opasno približili.

— Ne, Irv, ostajem, mogu ti pomoći pri punjenju pušaka — odgovori mu odlučno žena, ia- ko je od straha cijelim tijelom drhturila.

— Možda našem budućem djetetu prijeti opasnost kao i te- bi — pokušao je opet Grobar, ali je Lynn samo odmahivala glavom.

— Na žalost, Irv, opet ti mo- ram reći: ne! Ne želim da naše dijete odraste bez oca. A osim toga, moja pomoć će ti dobro doći. — Lynn je ostala čvrsto pri svojoj prvobitnoj odluci. — Tko zna što spremaju. Nećeš moći sâm.

Irv uvidi da je suvišno nago- varati ženu, a i razbojnici su se toliko približili kući da više nije postojala mogućnost da se

Lynn neprimjetno iskrade iz kuće.

— U redu, draga, ostajemo zajedno! Možda je tako i bolje. Zajednički otpor zbog ljubavi i budućnosti našeg djeteta i... naše djece. Pušaka imamo, imamo i municije. Možda uspijemo. Ti puni puške čim ih ispraznim... Moramo ih jednom zauvijek otjerati. Prošli put sam morao ubiti i vođu, a, evo, nisam. Nadam se da ovaj put neću promašiti.

Rekavši to, brzo je sa zida skinuo dvije sačmarice i dvije vinčesterke. Naslonio ih je na zid uz otvoreni prozor, a zatim je kraj njih stavio i oba revolvera i nekoliko kutija municije za oružja.

Polako i oprezno provirio je preko ruba prozora. Ugledao je razbojнике i njihovog vođu. Približili su se kolibi na dvadesetak metara. Zastali su, a zatim je netko kresnuo šibicu i ubrzo planuše desetak baklji.

— Znači, takvu igru igrate, nitkovi! — procijedi bijesno Grobar ugledavši kako banditi jedan za drugim pale baklje. — Ali takva igra može i opeći, da znate!

Irv Douglas je dohvatio jednu sačmaricu. Uvidio je da su banditi postali nesmotreni, jer su se većim dijelom zbili u skupinu, ne sluteći da bi ukućani mogli biti budni. Tako su se savršeno izložili smrtonosnoj cijevi sačmarice. Pažljivo je nanišanio u sredinu skupine, gdje se nalazio i Floyd Griffin.

Povukao je oba okidača dvocijevke i iz nje uz gromoglasan prasak izleti roj olovnih kuglica noseći smrt i jauk. Gađao je u visinu konjskih glava, jer je tako mogao ubiti i konje i jahače,

te stvoriti i opću pometnju, što je i namjeravao, jer je samo tako mogao doći u prednost. Stavio je zatim sačmaricu na stranu.

— Do vraga, pa tog prokletnika zaista prati luda sreća! — progovori bijesno Grobar, zapanjen što vođu bandita i njegova konja nije zahvatilo nijedno zrno sačme.

No, nije mnogo oklijevao, jer je morao do kraja iskoristiti stečenu prednost i pobiti ili barem otjerati još dvije trećine bandita. Brzo je dohvatio drugu sačmaricu. No, sad nije povukao oba okidača, jer bi tako smrtonosni učinak bio mnogo manji. Naime, pošto se središte skupine razbojnika nakon pucnja prorijedilo, okomio se na njihova krila. Opalivši samo iz jedne cijevi dvocijevke precizno je pogodio lijevi okrajak razasutih Griffinovih plaćenika, a zatim je drugu cijev ispraznio u desnu skupinu plaćenih napadača.

Efekt što su ga napravila zrna dviju dvocijevki naprosto je bio ubitačno djelotvoran, a osim toga, u sveopćoj panici nitko od razbojnika nije uzvratio nijednim metkom. Ostali su zapanjeni, iznenađeni. Nisu očekivali otpor napadača. Jauci ranjenih bandita odjekivali su rančem upravo zastrašujuće, obeshrabrujući one koji su preostali i pokušavali ponovo napasti.

— Evo vam još, lešinari! — poviče Grobar s prozora kuće beskrupuloznim napadačima, a zatim iz zaspae olovom iz vinčesterke.

Premda je bila noć, ipak je izvrsno gađao, što i nije bilo neobično, jer je sjala mjesečina i

gorjelo je još nekoliko baklji. Osim toga, borio se ne samo za svoju glavu već i za Lynninu i za život budućeg djeteta.

Brzo je ispraznio vinčesterku, a zatim je dohvatio drugu i nastavio njome prorjeđivati redove razbojnika. Kad je i nju ispraznio, opet je dohvatio obje sačmarice koje mu je u međuvremenu Lynn napunila novim patronama. Naravno, ispraznio ih je cijev po cijev, i to četiri puta, a pošto mu Lynn još nije napunila vinčesterke, zapucao je iz revolvera, pa ubrzo i njih ispraznio.

Od silnog broja ispaljenih metaka iz raznovrsnog oružja ispred prozora i iznad krova kovitlao se barutski dim.

— Prokletnici, pridite samo, imam još dovoljno municije da vas napunim! — dovikne Grobar kroz prozor kolibe za razbojnicima, koji su počeli bježati s poprišta obračuna, koji su bili naumili riješiti u svoju korist, ali su se prevarili. I Griffin je okrenuo leđa.

Na mjestu pokolja ostalo je mnoštvo mrtvih razbojnika i konja. Napadači nisu uspjeli ponijeti svoje mrtve.

— Oh... Irv... ipak smo... pobijedili!... — reče Lynn slomljenim glasom, pa se prestrašeno stisne uz njega. Tek sad je bukulo nagomilano uzbuđenje i strah za vlastiti život, za život muža i djeteta.

— Da, Lynn, čini se da smo pobijedili, barem zasad, ali nemojmo se unaprijed nadati, jer tih nitkova ima još mnogo živih, pa bi nas mogli još noćas iznova napasti! — odgovori joj Irv utješno, ali i oprezno, a zatim je nježno poljubi za ohrabrenje.

— Ima ih još sigurno desetak,

ali Griffin može unajmiti i nove. Novac mu nije važan kad je u pitanju njegova navodna čast. On nas mora imati!

* * *

— Sad bi se zaista moglo reći da smo pobijedili — reče smireno Irv Douglas svojoj ženi nakon nekoliko sati bdjenja. Pošto je svanulo, zaključio je da je neprijatelju zadao krupan udarac i da se neko vrijeme neće pojavljivati, što ne znači da je odustao od osvete.

Pošto mu je Lynn skuhala jaku kavu, prionuo je poslu. Najprije je uz pomoć svojih dvaju konja stao u kola utovarivati mrtve konje, a potom ih odvoziti u nekoliko navrata kilometar dalje od ranča, gdje se nalazio ponor u stijenu.

Zatim je na kola utovarao sve mrtve razbojnike, njih sedamnaest. Vjerovao je da među preživjelima ima dakako i ranjenih. Vratio se zatim i savjetovao ženi.

— Lynn, ne otvaraj vrata nikome nepoznatom. Idem u grad. Nastojat ću se brzo vratiti!

— Zatim potjera konje s kolima s ranča prema Tucsonu.

— Pazit će na sebe, Irv, ali i ti se čuvaj! — napomene zabrinuta Lynn. — Ti ideš u njihovo gnijezdo, a znaš da se oni neće ustručavati! — On se nasmijeo i mahnio joj.

Konji su polako vukli kola, što i nije bilo čudno jer su ona bila preopterećena mrtvim tjelesima razbojnika. No, ipak, nakon jednog sata ujahao je u grad. Kad su stanovnici Tucsona ugledali Grobara i njegov zastrašujući teret, problijedili su i prenerazili se. Budući da je teret vozio Irv, bili su svjesni da

je toliko razbojnika manje na životu, pa im je odlanulo.

Douglas ih je shvaćao, iako nije mogao shvatiti kako je strah od Griffina mogao blokirati u čovjeku uvriježenu želju za slobodnim životom, potisnuti ponos.

Kola je zaustavio pred šerifovom kancelarijom. Šerif je odmah kroz rešetkasti prozor ugledao svoga posjetioca i njegov neobičan teret nagomilane smrti na kolima, pa je istrčao kao oparen iz kancelarije.

— Dobar dan, šerife — uputi mu Douglas pozdrav s kola.

— Dobar... dan... Irv... no, kad te vidim s tim teretom na kolima ne znam baš da li smo s pravom izrekli taj pozdrav... a?... Da li je zaista dobar dan?

— zapita zabrinuto predstavnik zakona, pa nastavi pitanjem: — Što se to zbilo?

— Ništa dobra — odvrati Irv — a pretpostavljam da je budućnost još mračnija.

Douglas mu sve potanko ispriča, što Eben Rosenfield prokomentira:

— Znači, taj vražji sluga Floyd Griffin opet je odlučio zavladata Tucsonom, no, kako mi se čini, naišao je na pretvrd orah u tebi. Znam da se nije predao. Što si naumio učiniti s tim njegovim mrtvim slugama?

— Namjeravam ih isporučiti njihovom gazdi, a osim toga, želio bih da i vi podete sa mnom, jer pruža nam se idealna prilika da uhvatimo Floyda Griffina i njegovim vješanjem damo građanima priliku da iznova udišu zrak slobode, a ne poniženja, zar ne? — spomene Irv.

— Jest, Irv, dobro si postupio, a bio si i hrabar. Bit će mi veliko zadovoljstvo da tom gadu osobno natakнем omču! Kre-

nut ćemo iz grada za pola sata, jer još imam jedan posao u kancelariji. Molim te, dotle podi u gradsku konjušnicu i reci konjušaru neka mi osedla konja — predloži predstavnik zakona. Pošto se sugovornik kimanjem glave složio, on se vrati u kancelariju.

Točno kao što su se i dogovorili, šerif i Douglas otišli su iz Tucsona za pola sata, i ne zapazivši da ih zabrinutim pogledima ispraćaju stanovnici grada.

Kad su se udaljili iz grada, Eben Rosenfield uputi suputniku pitanje s notom prilične zabrinutosti:

— Irv, nemoj misliti da se bojim što idemo na ranč Floyda Griffina, ali ipak ne znam da li je pametno da se nađemo točno u središtu ralja te dvonožne, krvožedne životinje?

— Dobro postavljeno pitanje, predstavnice zakona, ali ne moraš strahovati, jer sad se u toj čeljusti nalaze samo polomljeni zubi! — odgovori Douglas smiješeći se.

— Nadam se da imaš pravo, Irv, ali ne zaboravi da vuk dla ku mijenja, a čud nikad, što se i te kako može primijeniti i na zločinca Floyda Griffina. On ima razloga i da te mrzi i da ti se osveti.

— Točno, šerife, ali iako ja možda djelujem samouvjereno, ipak sam oprezan, jer sam svjestan tko mi je protivnik! Da je samo on... ali ima ih još barem desetica.

Nakon tog razgovora preostali dio puta do Griffinova ranča jahali su šutke. Za jedan sat ugledali su ranč „Pet potkova“, vlasništvo zločinca koji je zagorčavao život i stanovnicima Tucsona, i Irvu, i Lynn. Posebno

njima zbog odbijanja da mu se pokore i prepuste ranč.

Dakako, smjesta su ih zapazili i kad su ujahali na ranč, dočeka ih je osobno vođa razbojnika pod maskom rančera i svi njegovi plaćenici. Naravno, na licu im se posve jasno moglo pročitati da bi ih najradije ubili, a bili su do zuba naoružani raznovrsnim oružjem.

Jest, bilo ih je desetak, ali policu i držanju vidjelo se da su krvoločni i beskrupulozni. U prisutnosti šerifa kao predstavnika zakona pokušali su se držati suzdržano i neagresivno, ali se i u držanju vođe zapazala ironija i izazovnost.

— O! Pa koje vas dobro donosi k meni, gospodine Grobaru?

— upitao je cinički Floyd Griffin, pri čemu je izazvao smijesak i na licima svojih plaćenika.

Irv nije odmah odgovorio, jer je htio da neodgovaranjem, mirnoćom i hladnokrvnim pogledom unese kolebljivost među razbojnike. Kad je prestalo smješkanje, Douglas počne govoriti:

— Gospodine Griffin! — To je naglasio izrazito sarkastično. — Posjetio sam vas zbog toga što ste sinoć na mojem imanju ostavili nekolicinu svojih ljudi, a kako oni više ne mogu sami hodati morao sam ih osobno dovesti. Vi zacijelo znate zbog čega su ostali na mojem ranču.

— Ali, gospodine Douglas, zaista vas ne razumijem!? — podrugljivo mu odgovori vođa bandita, praveći se naivan.

— Da ti ja pojasnim, nitkove! — za riječ se sad bio javio predstavnik zakona. — Naime, gospodin Douglas je podnio tužbu protiv tebe da si ga sinoć sa svojim plaćenicima posjetio, ali

ne s prijateljskim namjerama već u namjeri da ubiješ i njega i njegovu ženu, jer ti je smetao u provođenju vlastite sile nad gradom Tucsonom i njegovom okolicom! Nadam se da si oprao vrat, jer ne bih želio da mi uprljaš novi konopac za vješanje!?

Griffinovi razbojnici zarežaše poput bijesnih pasa zbog Rosenfieldove izjave, ali ih njihov vođa smiri jednom oštrom kretanjem, pa naposljetku odgovori uz ironični osmijeh, u kojem je bilo opasne prijetnje:

— Šerife, pazite što govorite, jer blatite moje časno ime! Ja osobno smatram da je Grobarova optužba neosnovana, jer se cijele noći nisam maknuo iz kuće, što će vam potvrditi i moji cijenjeni ljudi, zar nije tako, prijatelji? — Saučesnici u zlu potvrdno se kimanjem glave složiš s njime.

— Evo, vidite, gospodo, nedužan sam kao janje!

Rekavši to, prasne u prostački smijeh, u čemu mu se bezočno pridružiše i plaćenici. Kad su se prestali razuzdano smijati, Douglas se obrati prijetećim glasom vođi razbojnika:

— Ipak se nećeš samo tako lako izvući, ljigavko, jer je na mojim kolima neboriv dokaz da si me sinoć napao! No, lažove, pogledaj ih, zar ćeš poreći da ovo nisu tvoji ljudi, a?!

— Ne, dapače, Grobaru, priznajem da su to moji ljudi, iako ih sad mogu teško prepoznati, ali ne vidim razloga zašto bih ja odgovarao zbog njihovih grijeha? Oni su meni podređeni samo kao radnici na ranču, a u onome što čine izvan njega šerifov je posao da ih spriječi. Budući da si mu ti u tome pomo-

gao, ne vidim razloga da ja budem optužen. Zar nije tako?

Rekavši to, opasno približi ruku dršku revolvera, a za njim se povedoše kao jedan i njegovi ljudi.

— U redu, dvonožni lešinaru, izvukao si se ovaj put lukavo, barem privremeno, ali ako uradiš još neki sličan potez kao sinoć, oprostit ćeš se s ovozemaljskim životom! — zaprijeti mu ljutito Irv.

— No, no, mister Grobar, pa valjda bih ja morao prijetiti? — podmuklo izusti Floyd.

— Nipošto, jer banditi nemaju takvih prava.

— Nemaju? Pa zbog čega onda gubite vrijeme ovdje?

— Možda bismo šerif i ja izgubili život kad bi se ti odlučio da nas sad napadneš, ali ipak pretpostavljam da si pametan, iako kipiš od želje, jer dobro znaš da bi tada i ti morao otići u pakao k ostalim krvolocima, zar ne? — podrugljivo mu odgovori Douglas. Premda je izvana djelovao hladnokrvno, u duši je strepio da ne dođe do obračuna, jer se bojao što će se poslije toga dogoditi s Lynn i nerođenim mu djetetom.

Voda razbojnika je od srdžbe problijedio zbog uvreda koje su padale, ali ipak se krajnjim naporom suzdržao da ne potegne revolver, nadajući se već kasnijoj odmazdi, te će s kiselim smiješkom na licu svojim ljudima:

— Hajde, momci, skinite s kola svoje mrtve prijatelje, a onda ih sahranite kako im dolikuje! Zacijelo su poginuli u nekoj dobroj misiji — doda ironično.

Irv je u sebi bijesnio. Plaćenici poslušашe Griffina, iako vrlo nevoljko. Zatim Floyd šapne nešto najbližem razbojniku, koji

potvrdno dva-tri puta kimne glavom, pa povede sa sobom još četiri revolveraša prema konjušnici.

— Prijatelji, polako i oprezno postupajte sa svojim mrtvim drugovima! — obratio se Floyd svojim plaćenicima. — Oni su zacijelo poginuli na nekom nama neznanom, ali plemenitom zadatku. — Zatim sa značajnim smiješkom na licu pogleda svoje protivnike šerifa i Irva, koji pri tom osjetiše gnjev i slutnju da im podmukli razbojnik nešto sprema.

Pet minuta nakon toga iz konjušnice galopom izjahaše s ranča »Pet potkova« petorica revolveraša. Smjesta su se razdvojili u tri skupine. Po jedan je pojedinačno odjahao svaki u drugom smjeru, a preostala trojica razbojnika u sasvim drugom smjeru. Dakako, imali su zacijelo isti zadatak, uz malu taktičku varku u pogledu smjera.

»Da mi je samo znati kamo ih je to poslao Griffin? No, bez obzira na to koji im je krajnji cilj, ipak vjerujem da to ne sluti ni na kakvo dobro«, razmišljao je zabrinuto Irv Douglas, koji je i bez toga imao bezbroj briga. Zatim na trenutak pogleda predstavnika zakona, koji mu potvrdno kimne glavom, kao da mu je htio potvrditi da ga more iste crne misli u pogledu zagonetnog izjahivanja razbojnika.

Iako su Floydovi plaćenici mogli svoje mrtve drugove skinuti s kola najkasnije za deset minuta, ipak je to potrajalo punih pola sata. Oni koji su istovarivali poginule kao da su se natjecali u sporosti. Zacijelo proračunato, kako bi zadržali šerifa i Grobara.

Irv Douglas i Eben Rosenfield bili su napeti kao strune, jer su, dakako, slutili da razbojnici namjerno odugovlače s poslom, kao da im je potrebno stanovito vrijeme da im spremе klopku u koju će netko upasti.

Pošto je posljednji leš bio skinut s kola i položen na zemlju, Floyd Griffin se nakesi protivnicima i napomene nadmeno:

— Pa, gospodo, slobodni ste!

Grobar i šerif se okrenuše šuteći te potjeraše konje s ranča, ali pri tom su pomno pazili na razbojнике, jer su bili svjesni da bi im u trenutku neopreznosti beskrupulozni gadovi bez grižnje savjesti sasuli olovo u leđa.

— Uh, Irv, kad sam ovo preživio, vjerujem da ću doživjeti i stotu godinu! — reče predstavnik zakona Douglasu, brišući pri tom čelo rukavom košulje, jer je bilo orošeno hladnim znojem. — Ne bojim se ja poštene borbe, a ovdje su me neprekidno svrbjela leđa. Gadovi ostaju gadovi i prema predstavniku zakona!

— Možda imate pravo, šerife, ali doživjet ćete stotu tek kad gazda ranča »Pet potkova« ne bude više među živima ili kad se opameti, a u to ne vjerujem — odgovori mu zabrinuto Douglas. Nimalo mu se nije svidao osmijeh kojim ih je s ranča ispratio Griffin, vuk u čovjekovu liku.

Tri kilometra od ranča »Pet potkova« Irv i šerif se pozdraviše kao stari prijatelji i svatko je svojim putom krenuo kući.

Irv osjeti potrebu za jelom i sjeti se da onako obuzet poslom još dosad, u tri sata poslije podne, nije pojeo ni zalogaja hrane.

»Vjerujem da na »Zelenom

raju«, kao i u Tucsonu, neće zavladata mir sve dok lupež Floyd Griffin hoda slobodno i naduto ovom zemljom. Zaista sam zabrinut zbog njegove pokvarenosti, jer tko zna što je sve u stanju učiniti, a to znači da meni i drugima s njime predstoji još žestoka borba.« razmišljao je zabrinuti Grobar, tjerajući pri tom zaprežne konje laganim kasom, jer je vrućina bila zaista nesnosna.

Odjednom ga iz misli trgnu pucanj iz puške, što se čuo s udaljenosti od kilometar-dva. Irv se naglo u sjedalu kola okrenuo u smjeru odakle je čuo pucanj! Morila ga je zla slutnja.

— Šerif!?

Gotovo u istom trenutku kad se trgnuo odjeknuo je i drugi pucanj, ovaj put iz udaljenosti samo stotinu metara, a po putanji zrna bilo je očito da je namijenjen njemu. Metak mu je prošao milimetar od sljepoočnice. Znači, to je bio Griffinov plan kad je prije pola sata poslao s ranča petoricu svojih revolve-raša, pomisli Irv. U djeliću sekunde stvorio je plan: past će i odglumiti da je pogoden. Zatim s kola meko tresne o tlo.

Drugi pušćani hitac nije odjeknuo, jer je Griffinov plaćenik izišao iz zaklona i zaputio se prema Douglasu kako bi provjerio da li je mrtav. Praveći se pogoden, Grobar je, ležeći na zemlji, ispod oboda stetsona pažljivo motrio svoga napadača, vrebajući priliku da ga ustrijeli kad mu se približi na domet revolverskog metka. Bandit mu se približavao doduše oprezno, ali zadovoljan, jer je bio uvjeren da je uspješno obavio povjereni mu zadatak. Sad ga slijedi, sma-

trao je, od šefa vrlo dobra novčana nagrada. Odjednom se bandit naglo ukočio u mjestu od straha, jer je njegova žrtva oživjela i posegla za revolverom, što je postalo vrlo opasno jer se situacija promijenila.

— Nemoguće... pa ti si mrtav!! — uzvikne razbojnik preneraženo, pa mehanički repetira vinčesterku. — Ako i nisi, sad ćeš biti, što mi dođe na isto!

— Varaš se, gade! Odigrao si ti svoju posljednju kartu! — odgovori mu prijeteći Irv.

Najprije je odjeknuo jedan revolverski pucanj, i razbojnik je bio pogođen u trbuh. Grobar nije ništa htio prepustiti prevrtljivom slučaju već je ispalio u njega još dva metka, kako bi bio siguran da bandit više neće činiti zlodjela.

Irv Douglas žurno ustane, strese s odjeće prašinu i napuni poluispraznjeni revolver novim mecima. Zatim se popne na kola, uzme bič i žestoko po leđima ošine oba konja. Konji silovito jurnuše galopom.

»Šerif je vjerojatno mrtav, jer se drugi pucanj nije čuo. Nije mogao uzvratiti vatrom. A da je i ostao živ, ne bih mu mogao pomoći, jer pretpostavljam da je i Lynnin život u opasnosti. Samo da ne stignem kasno! Ali ako su joj učinili nešto nažao, onda se svi zajedno s Floydom Griffinom mogu oprostiti sa životom«, razmišljao je i u sebi prijetio Irv Douglas zabrinuto i ljutito, tjerajući nemilosrdno konje.

* * *

Za to vrijeme trojica Griffinovih plaćenika prikrala su se doista ranču »Zeleni raj«. Trebalo je izmamiti ženu iz kolibe. Pažljivo su motrili kolibu u ko-

joj se Lynn nalazila zaključana.

— Gospodo Douglas!... Gospodo Douglas!... Muž vam je teško ranjen u Tucsonu!... Poslao me k vama, jer vas želi vidjeti prije nego što umre!

— Irv!?... — viknu zaprepaštena Douglasova žena, a zatim naglo otvori kućna vrata i izide, — Što... što mu se dogodilo?!... Griffin? Ili netko drugi?!

Ne bih vam točno znao reći

— počne razbojnik i približi se

— samo znam da je hitno.

U tom trenutku platila je Lynn svoju lakovjernost, jer su je s obje strane napali razbojnici. Čvrsto su je uhvatili za ruke. Pokušala im se otrgnuti, ali je bila preslaba.

— Ništa se još nije dogodilo vašem mužu, gospodo Douglas, barem zasad i barem koliko mi znamo, ali postoji velika vjerojatnost da će ga uskoro jedan naš drug dobro napuniti olovom. Pa ako mu to i ne pođe za rukom, što me ne bi iznenadilo, vi ste nam jamstvo da će naš vođa Floyd Griffin imati ono što želi — odgovori joj treći bandit na konju.

— Gade! uzviknu Lynn razljućena, a zatim pljune u lice muškarcu. — Neće vam uspjeti to što ste naumili! Ima i za vas lijeka! Ako je Irv živ, naći će vas!

— To mi nisi smjela učiniti! — vikne prijetećim tonom razbojnik brišući maramom pljuvačku s lica. — Platit ćeš mi to, ljepotice! Imam i ja svojih metoda, koje ti se neće svidjeti.

Rekavši to, iz korica je izvadio lovački nož i uz ironični osmijeh uperio ga djevojci u lice. Grubo ju je primio za dugu,

plavu kosu, a zatim zamahnuo nožem prema njenom vratu. Od straha je Lynn posve bila izgubila dar govora. Što se tiče Irvove sudbine, već se bila obeshrabrila, premda je znala što je kadar učiniti i kako se brani. Protiv ovakve beskrupuloznosti i ucjene neće moći učiniti ništa. Popustit će, a onda? Što će biti s njima? S rančem, s djetetom?

* * *

U isto vrijeme tri kilometra dalje od ranča »Zeleni raj«
vratolomnom se brzinom približavao Irv Douglas. Iako su konji bili već dobroano iscrpljeni, ipak ih je nemilosrdno bičevao. »Samo da na vrijeme stignem kući i spasim Lynn od Griffinovih zlotvora«, razmišljao je zabrinut.

Iako je u duši bio spreman na najgoru moguću sliku kad stigne kući, ipak se nije mogao pomiriti s činjenicom da izgubi voljenu osobu, jer je vjerovao da bi ga drugi gubitak u životu sasvim uništio. S njom bi otišao i smisao za život, a osveta bi se nizala unedogled. Koliko bi ljudi morao ubiti? Gdje bi i sâm završio?

— Lynn! — uzvikne Irv ugleđavši brvnaru i širom otvorena vrata.

— Minutu poslije toga, kad je stigao na ranč, bio je iscrpljen kao i oba zaprežna konja, znojan i prekriven prašinom. Zastavivši kola pred kućom, hitro je skočio na zemlju, ušao i stao dozivati:

— Lynn!?!...Lynn!?... Gdje si?!
Lynn!

Srce mu obuzme zebnja. Dakle, oteli su je, žele ga ucijeniti, žele da se preda, da se žrtvuje zbog nje. A onda u njemu grune srdžba, jer se sjetio da je pala u ruke nitkovu Floyd Griffinu i tko zna što je on u stanju učiniti samo da ga onesposobi! Iz ogorčenja i smišljanja planova akcije trgne ga topot konja blizu kuće, pa on munjevito izvuče iz korica oba revolvera.

— Hej, Grobaru! Iziđi napolje! Znam da si unutra! — viknuo je razbojnik, koji je bio ostao u blizini da javi Irvu novost, koja će, kako su vjerovali banditi, slomiti njegov otpor i ohladiti njegovo opasno oružje.

— Gdje je moja žena, gade? Već ste i na to spali, u očaju zbog dosadašnjih poraza, ha? Pobit ću vas! — Irv iziđe s kotlovima uperenim u bandita na konju.

— Hej, polako, revolverašu! — upozori ga razbojnik, nasmičljivši mu se nadmoćno. — Mi smo u prednosti, ima nas više, a imamo i taoca. Spremi oružje u korice, inače nema ništa od pregovora. — Irv ga nevoljko posluša dok je u njemu kipjelo. Znao je da otpor sad nema smisla. Zatim mu razbojnik dobaci Lynninu odrezanu kosu, te reče: — Uspio si izbjeći zamku na cesti, ali, dakako, gospodin Griffin je to znalački predvidio još kad nas je slao, pa je stoga izdao i drugu naredbu, to jest da otmemo tvoju ženu... sad smo mi u poziciji da određujemo uvjete.

— Prokletniče, ako joj se ne-

što dogodilo, ubit ću te! I ne samo tebe! — prosikta ljutito Grobar, stežući pri tom u šaci ženu odrezanu kosu.

— Budi bez brige, Grobaru, s njom je sve u redu, osim što joj je sad kosa kraća, ali ne moraš se zbog toga brinuti. Zasad joj ljepota time uopće nije narušena, već je, dapače, još ljepša! — odgovori mu Griffinov prljavi plaćenik smijuljeći se.

— Na sreću tvoju i tvoga gazde, jer inače...no, dobro... govori što ono čudovište od tvoga gazde od mene želi!? Da se ponizim?... — Sva je gorčina i žestina provalila iz Grobara. — Da mu platim?

— E, takvog te već volim, Grobaru! Napokon iz tebe govori razum. Gospodin Floyd Griffin zahtijeva od tebe da se sutra sastaneš s njim u osam sati u Tucsonu, jer želi da mu po najnižoj mogućoj cijeni prodaš imanje, a zatim da odeš iz grada sa ženom, dakako, zauvijek. Ništa ne moraš platiti.

Kad je to izgovorio, zapazio je da ga Douglas uopće ne sluša, jer je zamišljeno zurio u odrezanu plavu kosu svoje žene. Osjetio je da je došao pravi trenutak za njega, da mu se u tom trenutku pruža idealna prilika da ubije Grobara, pa ne samo što će ga gazda nagraditi hrpom novca već će postati i najpoznatiji revolveraš Divljeg zapada: čovjek koji je sredio Grobara. Odlučio je da iskoristi priliku pa je povukao strelovito revolver iz korica, ali opet je Irv Douglasa spasio izvježbani

osamnaestogodišnji osjećaj za opasnost. Opet je brže izvukao revolver iz korica i opalio u podmuklog protivnika. Nije ga ubio već ga je samo ranio u šaku u kojoj je držao kolt. Bandit bolno jaukne, ispusti revolver te izgubivši ravnotežu tresne s konja na zemlju. Odjednom mu je postalo jasno da mu se sprema kraj, neslavan kraj. Pogledavao je krvavu šaku, pa Grobara, koji se približavao s revolverom u ruci.

— Ne... nemojte...milost...

— Šuti, pljačljiva kukavico! Najradije bih te sravnio sa zemljom, kao što si već i poodavno zaslužio, no, na žalost, moraš odnijeti moj odgovor svom pokvarenom gazdi, pa te zasad ostavljam na životu! — Grobar je bio bijesan, gorio je od želje za odmazdom. — Ustani, nitkove! Odjaši i reci Griffinu da ću postupiti kako želi...ali... ujedno mu reci da ću ga skratiti za glavu ako bilo što nedolično učini mojoj ženi. Dakako, to isto vrijedi i za tvoje beskrupulozne prijatelje! Već za samu otmicu ću vam dobro platiti — olovom, a ako joj se što dogodi... odzvonilo vam je! Gubi se!

Od straha je razbojnik uzjahao konja tek u trećem pokušaju, a kad mu je to napokon uspjelo, zabio je žestoko mamuze konju u slabine i potjerao ga vratolomnim galopom s ranča, a da se pri tom nijedanput nije okrenuo u sedlu.

Irv Douglas bi se bio nasmi-
jao ovom prizoru da situacija nije bila i više nego ozbiljna.

Sad je o njegovoj brznoj i razbojnoj akciji ovisilo mnogo toga, ako ne i sve. Možda će to biti kraj priče... za nekoga. Ako postupi pametno, možda je to Griffinov kraj.

X

Pošto je ranjeni Griffinov razbojnik odjahao kao bez glave s ranča »Zeleni raj«, Irv Douglas je glasno razmišljao i pravio planove.

»Griffinu, osjećam da ti je odzvonilo, i tebi i tvojim ništa manje bezvrijednim razbojnicima. Bez obzira na to hoće li se mojoj Lynn nešto dogoditi ili ne, taj teror mora prestati, što znači da moraš ili odustati ili nestati, jer ni Lynn, ni ja, ni građani Tucsona nećemo nikad moći uživati u slobodi dok su ti zločinci živi. Ako ja dočekam jutro živ, to će se zauvijek riješiti u našu korist. Ti, Griffine, vjerojatno imaš svoje mišljenje o pravdi, ali ćeš još danas vidjeti i osjetiti što je ona.«

Rekavši to, prionuo je odlučno poslu. Najprije je konje ispregao iz kola, napojio ih i nahranio, a onda je svom mustangu Tornadu poklonio mnogo više njege, jer mu je bio potreban za noćasnji obračun. Dobar konj već se mnogo puta pokazao kao dobar prijatelj.

Nakon toga okupao se u već čistom jezeru. Vrijeme je odmicalo, dan je neumoljivo ustupao mjesto mraku, vrijeme odlučnog obračuna se približavalo.

Nakon poslijepodnevniha uzburkanih osjećaja sad se posve

smirio, jer je znao da uspjeh njegove akcije — zacijelo konačne — i te kako ovisi o hladnokrvnosti. Budući da je imao još dovoljno vremena do ponoći, odlučio je malo odspavati. Sit i odmoren čovjek djelotvornije misli i djeluje, a ovo nije običan dvoboj revolveraša već konačna bitka protiv egoizma, pljačke, ucjene i terora, koji se nije ticao samo njega.

Probudio se na vrijeme i stao se spremati za obračun s Floydom Griffinom i njegovim prljavim plaćenicima ogrezlima u krvi. Osedlavši mustanga, izveo ga je iz štale, pričvrstio o sedlo sve četiri puške, a džepove si je napunio i rezervnom municijom. Uzjahao je odmorenog Tornada i prije nego što ga je mamuzama podbo u slabine, još jedanput je pogledao ranč. Hoće li ga opet vidjeti? Tako ga je želio, dobio ga je, a s njim je na sreću dobio i voljenu životnu drugaricu. Hoće li vidjeti Lynn? Hoće li pobijediti? Bez obzira na to na čijoj je strani pravda, metak ne pita. On pogada i ne dužne! Koga će ovaj put?

Odjahavši sa »Zelenog raja«, smjesta se bio usredotočio na zadatak. Konja je tjerao laganim kasom, jer je imao vremena da izvede akciju, a osim toga, nastojao je što bolje u glavi razraditi plan, pa stoga i nije krenuo kraćim putem već zaobilaznim i nepristupačnim predjelom. Dakako, u toku svoga dugog lutanja naučio se orijentirati pomoću zvijezda, što mu je sad dobro došlo.

I zaista, u dva sata poslije ponoći stigao je nadomak ranča »Pet potkova«. Zaustavio se u obližnjoj šumici, koja se nalazila na pogodnome malome brijegu. Sjahao je s konja i sjeo na obližnje oboreno stablo. Odlučio je da se ovdje odmori pola sata i da razmisli. Dok se odmarao, pažljivo je motrio Griffinov ranč. Zanimalo ga je da li je i njegov protivnik oprezan. Morao je Griffin znati s kim ima posla.

Dakako, ubrzo je shvatio da Floyd Griffin zna koliko je kao protivnik opasan Grobar, pa mu ne vjeruje i nije siguran što će poduzeti. Zahvaljujući svjetlima u kući i upaljenim vatrama oko nje, zaključio je da je Griffin postavio šestoricu stražara. Želio se, dakle, osigurati. Protiv jednog čovjeka!

Za petnaestak minuta približio se Irv drvenoj ogradi ranča, provukao se oprezno ispod nje, a zatim legao i počeo puzati potrbuške u prilično visokoj travi, odlučivši da neprijatelju pronade najslabiju točku. Bit će to stražari. Teško mu se bilo odlučiti, jer su se stražari bili vrlo dobro rasporedili, a i teren je bio prilično osvijetljen. No, ipak se odlučio na prvi, kako je on smatrao, odlučujući korak. Naime, dvadesetak metara od nje ga nalazio se sneni stražar. Irv Douglas je izvadio iz navlake bowie-nož, pa iako je njime bilo nespretno gadati na daljinu, ipak je to učinio i uspio. Čuo se jedva zamjetan fijuk kad je nož poletio zrakom, a zatim tup

udarac kad je polusnjeni stražar bio pogoden i srušio se bez glasa. Prva, prepreka mislio je Grobar, uspješno je prebrođena, još nekoliko takvih bezglasnih akcija i on će se naći uoči s protivnikom radi konačnog obračuna: biti ili ne biti.

Poslije prvog smaknuća podigao se sa zemlje, te ponijevši sve četiri puške prišuljao se u pognutom stavu mrtvacu, jer mu je htio iz tijela izvaditi nož i njime onesposobiti još nekoliko stražara koji su mu bili na putu.

Ali sreća mu nije ovaj put bila sklona. Opazio ga je jedan od petorice stražara i odmah preneraženo uzviknuo upozorivši ostale:

— Grobar!! ... Hej, ljudi, Grobar nas je napao! ... Treba ga ubiti!

Irv odustane od noža u tijelu mrtvog stražara, pa dohvati vinčesterku i zavidnom brzinom stade pucati iz nje. Dakako, petorica stražara uzvратиše mu vatrom, iako nijedan od njih nije imao vremena ispaliti više od jednog metka, jer je njihov protivnik Grobar bio mnogo precizniji i brži, uz više sreće. Precizno gađanje mogao je zahvaliti veoma povoljnoj činjenici što on nije na mjestu odakle je pucao bio toliko dobro osvijetljen kao njegovi protivnici, jer su se oni nalazili neposredno uz vatru.

Iako još nije ispraznio vinčesterku, ipak ju je morao odbaciti jer je znao da mu u nastupajućoj borbi neće sasvim odgovarati. Umjesto nje dograbio je obadvije sačmarice te potrčao prema pedesetak metara uda-

ljenoj kući. Nije daleko odmakao, morao je stati jer ga je jedan neprijateljski metak s kata kuće, prošavši mu tik kraj uha, opomenuo da se nalazi u opasnosti i da mora biti oprezan.

Naglo je zastao i podigao sačmaricu u visinu ramena, te uzevši na nišan trojicu razbojnika opalio iz obadvije cijevi. Olovna tuča pomela je trojicu Griffinovih plaćenika, a tada je Irv dohvatio drugu dvocjevku i ispraznio je u dvojicu bandita, koji su se također nalazili na prozoru prvoga kata kuće. Oba puta pogodio je precizno, a pri tome mu je pomoglo svjetlo petrolejke.

Znao je da će se sad pojaviti i ostali branioci kuće, pa se sklonio pod trijem kamene kuće i ondje napunio sačmaricu. Zatim ju je posljednji put upotrijebio, raznijevši sačmom teška ulazna hrastova, dvokrilna vrata. Još malo pa će doći i najodlučniji i najopasniji trenutak, trenutak koji čekaju obje strane.

Nije bilo vrijeme za odugovlačenje, pa je oklijevao samo nekoliko sekundi, a onda je sa dva revolvera u rukama ušao u Griffinovo razbojničko gnijezdo. Čim je stupio unutra, našao se u nezavidnoj i opasnoj situaciji, jer ga je na nišan dvocijevke, koju je držao lijevom rukom, uzeo bandit kojem je jučer u obračunu, braneći se, smrskao desnu šaku. Protivnik se nalazio u maloj prizemnoj sobici, a ležao je na krevetu, pri čemu se slavedobitno smješкао, držeći pušku, razmišljajući kako mu se u tako kratkom vremenu pružila idealna prilika da se osveti omraženom protivniku za ranu na ruci. No, počinio je

klasičnu revolverašku grešku, koja je protivna pravilu Divljeg zapada: zakon glasi: prvo pucaj, a zatim slavi. A bandit se najprije smješкао umjesto da je odmah pucao. Grobar je, daka-ko, to pravilo shvatio odavno, te je pritisnuo okidač prvi i protivnika pogodio posred prsa. Još jedan korak bliže Floyd Griffinu.

Iako je znao da nije trenutno usmrtio bandita, ipak više nije pucao u njega, jer se bojao da u smrtnom grču ne povuče oba okidača svoje dvocijevke. I zbilja, tek što je izišao iz sobice, prasnulo je, ali je upravo ta činjenica spasila život Irvu Douglasu. Sačma je presijekla u dolasku trojicu bandita koje Grobar nije vidio jer su mu dolazila s leđa, a zbog barutnog dima i žurbe ni oni nisu njega sasvim jasno vidjeli. Sva trojica su pala pogođena sačmom iz puške svoga druga. Grobar ih je za svaki slučaj počastio još sa tri metka.

— Hvala, prokletniče! — dovikne Irv razbojniku na samrti — učinio si dobro djelo umjesto mene! Zaslužio si bržu smrt, ali sad nemam vremena! Čeka me tvoj gazda!

Irv Douglas odahne na trenutak, a onda mu padne na um da mu je kao protivnik ostao još samo vođa bandita. Uskoro će, znači, posljednji obračun. Samo još da izdrži ovaj dvoboj, a onda da pronađe svoju Lynn i da bude neozlijeđena, pomislio je i olakšano i zabrinuto dok je punio oba revolvera novom municijom.

Stao se polako i oprezno uspinjati stubama, svjestan da ga još nekoliko metara dijeli od biti ili ne biti, od konačnog dogo-

vora, i rezultata. Morao je naglo stati, jer ga je Floyd Griffin zasuo olovom.

— Ne troši municiju ulazud, Griffine, dolazim kao osvetnik i ne možeš mi pobjeći!

Kao odgovor odjeknula su još tri pucnja, no Irv je na vrijeme našao zaklon.

Nije dugo ostao u zaklonu. Ležeći potrbuške malo se pojavio iz svog zaklona, pa je potpuno ispraznio jedan revolver. Na žalost, nijedan metak nije pronašao put u tijelo zločinca jer se i on na vrijeme bio zaklonio u neku prostoriju.

Grobar se potom uspravio i s drugim koltom u ruci stao se šuljati prema preostalom vođi razbojnika. Pri tom mu je doviknuo:

— Hajde, Floyde Griffin, pojavi se, kucnuo ti je posljedni čas, pojavi se ako nisi kukavica. Znaš da nećeš dugo živjeti, jer i ne zaslužuješ da živiš!

Tišina nije potrajala dugo, jer se oglasi usamljeni voda nekadašnje bande:

— Dobro, Grobaru, samo ti slobodno pucaj, ali upozoravam te da mi kao štit služi tvoja žena, a vjerujem da je ona zaista djelotvoran štit.

Rekavši to, izađe na hodnik iz sobe. Zaista je pred sobom kao zaklon držao Douglasovu ženu. »Do vraga!« — reče sâm sebi Irv vidjevši uplakanu ženu u nezalački grubo podrezanoj kosi. U njemu grune jedva zadrživ gnjev te poželi da zaspe bandita olovom. Ipak, ovaj put mu je razum nadvladao osjećaje, jer situacija nije dopuštala izljeve nepromišljenog gnjeva, ni pogrešnih koraka, ni trenutaka slabosti.

Griffin je jednom rukom čvrsto stegnuo Lynn oko struka, a drugom joj je rukom prislonio revolver na sljepoočicu.

— Grobaru, baci revolver, jer ću inače ubiti tvoju voljenu ženu. Znam da ti je mnogo stalo do nje, kao i meni do života... Poštedit ću vas ... poslije toga...

— Ne, Griffine, život takvog gada kao što si ti ništa ne vrijedi!

Ipak, Douglas je bio svjestan da je zločinac u stanju ostvariti svoju prijetnju ako bi smatrao da mu je život ugrožen. Kolebao se pri odluci što da uradi. Uto mu u pomoć pritekne Lynn riječima.

— Irv, dragi, ne slušaj ga, neće on ispuniti svoje obećanje, oboje će nas ubiti! Moraš ga preduhitriti i ne obazirati se na mene, jer vrijedi žrtvovati moj život za život ove zmije! Pucaj!

Douglas je znao da Lynn ima donekle pravo, ali kako nije mogao pogoditi protivnika a da ne ugrozi Lynnin život, odlučio je poslužiti se lukavštinom, dugogodišnjom lukavštinom. Naizgled izgubljenim glasom reče:

— Žao mi je, Lynn, ali ne mogu te žrtvovati. Izgubio sam ovaj put. Aduti su u Griffinovim rukama! U redu, Floyde, predajem se! — Rekavši to, naizgled žalosno i obeshrabreno ispusti revolver iz ruke na pod hodnika.

— He, he, he! — smijao se zlikovac slavodobitno kad je revolver pao, a zatim se, odgurnuvši djevojku u stranu, obrati Grobaru: — Znaš da si glup. Morao si poslušati ženu, jer je imala pravo. Budući da si mi

sad napokon pao u šake, više ne moram držati svoje obećanje. A i zašto? Pričinit će mi osobito zadovoljstvo da te dani-ma mučim, a za to vrijeme uživat ću i u čarima tvoje lijepe žene, koja također neće dugo živjeti poslije tvoje smrti! Ha, ha, ha! ... No, dosta pričanja! Digni lijepo i polako ruke u vis i dobro pazi da ne poduzmeš neki prljavi trik, jer ću ti inače pro-suti mozak, a zatim i tvojoj ženi! Dakle, hajde ...!

Irv Douglas se u sebi nasmi-ješio. Nije mu jedanput pri-premljena lukavština spasila život. Prije nego što je podigao ruke u vis, gotovo nezamjetno je trznuo rukom i iz rukava mu je u šaku uletio deringer. Grif-fin se nalazio od njega oko dva metra daleko. Sekundu poslije zločinac je bio pogođen u lijevo oko, kriknuo je stravično i sru-šio se mrtav.

— Oh, Irv! — uzvikne Lynn i poleti mu u zagrljaj. Tek tada su grunule suze. I on je osjetio neizmjeran umor, kao da je proživio nekoliko godina borbe. Ipak, privinuo ju je snažno na prsa, pa je upitao:

— Je li ti ovaj gad učinio što-god našao? — Lynn odmahne glavom, i Irv osjeti veliko olak-šanje. — Smiri se, draga, jer od-sad su sve nevolje za nama. Griffina i terora više nema, mo-žemo odahnuti i mi i stanovnici grada. Uskoro će zora. Za nas i novi dan i novi život!

Nakon nekoliko minuta izišli su. Na obzorju se zarumenjela zora. Prva slobodna zora za one koji su je u Tucsonu i oko njega žudno čekali. Lynn i Irv su se uputili prema svome imanju. Bit će ondje posla, bit će sad i razloga za rad i stjecanje svega

što je potrebno za dostojan ži-vot.

* * *

Bilo je prošlo tjedan dana ot-kako je s pozornice otišao zau-vijek tuksonski tiranin i njego-va cjelokupna banda. Za to vri-jeme Irv Douglas i njegova Lyn marljivo su uređivali svoj ranč, pripremajući u njemu pravi dom za sebe i djecu.

I tod sedmog dana ujutro po-sjetilo ih je pet najuglednijih građana Tucsona. Došli su Gro-baru zahvaliti što ih je oslobo-dio višegodišnjeg zla, svjesni da oni gotovo i nisu sudjelovali u borbi, i ujedno su ga zamolili da umjesto ubijenoga Ebena Rosenfieldda preuzme dužnost predstavnika zakona.

Irv i Lynn bili su zadovoljni što je on napokon stekao sim-patije građana. Bilo mu je dra-go priznanje, ali im se zahvalio na ukazanoj časti, jer dosta mu je — kaže — bilo krojenje prav-de, pogotovo one za svoj račun. Budući da sad u gradu vlada mir, preporučio im je da za še-rifa izaberu nekoga od pošte-nih građana Tucsona. Dakako, ako nekad negdje zagusti, uvi-jek mu se mogu obratiti za po-moć. Sad pak ima prečeg posla. Nekoliko ljudi ponudilo mu se tada kao radna snaga na ranču. Napokon, pomislio je Irv.

U toku slijedećih nekoliko go-dina ustanovilo se da ranč Irva Douglasa i njegove žene Lynn s pravom nosi naziv »Zeleni raj«. Marljivi bračni par je bio izu-zetno zadovoljan sadašnjim ži-votom i radom, jer su imali sve što mogu poželjeti sretni ljudi. Dom, stoku, pošten život, povje-renje sugrađana i petoro djece. No, unatoč višegodišnjem miru koji je vladao u Tucsonu i nje-

govoju široj okolici, ipak je Irv Douglas, dotad zvan Grobar, ostao vjoran svojim načelima osamnaestogodišnjeg tumaranja: naime, ni u jednom trenut-

ku, pa čak ni kad je spavao, nije se odvajao od svojih glasovitih i djelotvornih revolvera. I mir ima svoju cijenu.

— KRAJ —

U PRIPREMI:

Stevan C. Lawrence.

REVOLVERSKI PUCANJ

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 7020 d, a za šest mjeseci 3510 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: SOUR »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-1216, za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US 15,00.

Uplata na devizni račun 30301 – 620 – 16 – 25731 – 3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačke banke, Zagreb (za »Laso«, izdanje OOUR-a IRI)

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 75.000 d, c/b stranica 50.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 1973. od 26. XI 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

maxmagnus

U prosincu nove dogodovštine kralja
Maxmagnusa i njegove klike pod naslovom
**POLUDJELI PRINC i
SUDBONOSNA ZAVJERA!**

